

Галицько-руська бібліографія

за роки 1772 — 1800.

Подав Іван Ем. Левицький.

Договором, уложеним між кабінетами віденським, берлинським і петербургським, Австрія при першій поділі Польщі заняла в 1772 р. своїми військами частину руських земель, звісну в історії під назвою „Червона Русь“, а по тодішній польській адміністраційній термінології отсі руські землі: 1) воеводство руське з галицькою землею; 2) частину холмської землі з містами Тарногород, Томашів, Замость, Янів і Грубешів¹⁾; 3) майже ціле воеводство белзьке з виємком лише містечок Коростиці і Дубенки з 28 оселями; 4) частину воеводства подільського, себто повіт червоногородський і 5) з воеводства волинського лише частину повіту кременецького з містечками Підкамінь, Залізці і Збараж. З тих руських земель в сполученю з занятими польськими землями від Сяну на захід утворено нову австрійську провінцію під назвою королівства Галиції і Володимирії, до котрого, по знесеню в Буковині воєнної адміністрації, прилучено в 1786 р. той край яко черновецький округ.

Се королівство, з переважною тоді руською людністю, належало що до простору до більших провінцій Австрії, але що

---

¹⁾ При третім поділі Польщі, заняла Австрія з руських земель ще частину холмської землі й частину воеводства белзького й підляського, і з тих земель враз з занятими чисто польськими землями утворила „Нову Галицію“. Але сей новий територіальний добуток враз з замойським округом відступила 1809 р. Австрія на основі договору, уложеного в Шенбруні між Наполеоном I і Францом I в користь заснованого Наполеоном I князівства Варшавського, а округ тернопільський в користь Росії. Сей остатній округ повернув назад до Австрії на підставі рішень віденського конгресу в 1815 р.

до культурного стану не дорівнювало иньшим провінціям монархії. В руських землях сеї нової провінції, територіяльно положених на розграничу двох племен, руського і польського, де від віків стрічалися з собою дві цивілізації, західна й східна, та боролися з собою два культури, римський з византійським, руський місцевий елемент, не витворивши в своїм лоні живої відпорної сили, стратив у тій кількотові культурній боротьбі свою інтелігентну й економічно засібнішу верству і підупав що до свого національного розвою та питомої культури до такої крайности, що в пору, коли Австрія заволоділа згаданими руськими землями, руський нарід складався лише з простого неписьменного селянина, прикованого як робучий інвентар до землі і, не багато висшого культурно та економічно засібнішого сільського духовенства, котре теж не відчувало висших культурних потреб. Оба ті, пізнійше головні народні чинники придержувались в тих часах руськості не силою національної свідомості й національної традиції, але лише силою традиції руського обряду.

Вже в першій половині XVII в. автор записки „Пересторога збѣло потребная на потомные часы“ жалуєся, що не тільки „въ городѣ Краковѣ, но такожъ и во Львовѣ книгъ словенскихъ великими склепами знайдешъ замкненихъ, которыхъ на свѣтъ не выпускають; такъ есть и во Львовѣ у мниховъ доминикановъ склепъ великій книгъ нашихъ словенскихъ учительскихъ, до купы знесенныхъ...“¹⁾ Ся легенда була виразом того почуття інтелігентного Русина, що руська книжка була рідкістю. Се почуте мусіло бути ще сильніше в XVIII віці, коли та книжка ставалась у нас чим раз рідшою, а коли яка від часу до часу друком появила ся, то служила головно для літургічних і церковних потреб, але вкінці й таких у нас не ставало...

При занятю Австрією Галичини була у Львові одинока руська друкарня Ставропигійського Брацтва, заснована в 1586 р., з одинокою на цілий край руською книгарнею. Але се Ставропигійське Брацтво, що було змушене переіменити в 1788 р. свій устрій і назву на Ставропигійський Інститут²⁾, підупало було

¹⁾ Див. Акты относящіеся къ исторіи Западной Россіи, собранные и изданные Археографическою Коммисіею. Томъ IV. С.-Петербургъ, 1851, № 149.

²⁾ Ставропигійське Брацтво було губернiальним розпорядженням з д. 4 цвѣтня 1788 ч. 7483 наслідком декрету надворної канцелярії з д. 21 марта 1788 розвязане, і аж по довгих просьбах і переписках, коли

матеріально так, що спинило навіть друк церковних книжок і уложило було з друкарнею почаївського монастиря умову що до продажі виданих тою друкарнею книжок. Але в 1796 р. австрійське правительство заказало Ставропігійському Інституту займатися продажем заграничних книжок,¹⁾ а галицько-руські церкви для своїх потреб могли спроваджувати літургічні книжки почаївського видання лише через консисторії.²⁾

Крім друкарні Ставропігійського Інститута були у Львові в остатніх трьох десятиліттях XVIII в. ще друкарні: „Брацька сьв. Трійці“ від р. 1696 до 1786, Казимира Шліхтина від р. 1757 до 1784, а оо. Францішкани мали друкарню від р. 1770 до 1774. В 1773 р. прибув з Відня до Львова візваний австрійським правительством Антін Піллер, який заснував тут губерніяльну і шкільну друкарню. Ся друкарня перейшла в 1781 р. в руки вдови Йосифи Піллерової, відтак в 1786 р. на Тому Піллера, а по ній обняв її Йосиф Піллер. Мав тут також свою друкарню від р. 1785 до 1794 варшавський друкар К. Б. Пфаф, котрий в 1794 р. відпродав її Віхманови і сей провадив інтерес від р. 1794 до 1808; вкінці в 1792 р. заснував тут друкарню Кароль Вільд.

З провінціальних галицько-руських міст в однім лише Перемишлі при занятю Галичини була друкарня „Iego Król. Mości“, котра перемінила відтак фірму на „Iego Ces. Mości“, але з сеї друкарні по 1776 р. не подибують ся вже друки. Від р. 1783 до 1792 мав в Перемишлі друкарню Антін Матіашевський, а в 1800 р. заснував там Ян Голембйовський друкарню, яку в 1828 р. закупив еп. Іван Снігурський і дарував руській капітулі в Перемишлі.³⁾

Брацтво вдало ся з просьбою безпосередно до пісаря Йосифа II, ц. к. краєва губернія рескриптом з д. 23 жовтня 1788 ч. 24491 на основі декрету надворної канцелярії з 7 жовтня 1788 ч. 1941 розпорядила, що „Der Titel Bruderschaft hat aufzuhören und die aus der g. k. Nation ausgewählte Versammlung den Namen Väter der Staupigianischen Kirche und Schule anzunehmen...“

¹⁾ А. С. Петрушевичъ, Сводная галичско-русская лѣтопись съ 1772 до конца 1800 г. Часть II, Львів, 1889, стор. 389.

²⁾ Див. Куренди перемиської консисторії з д. 6 падолиста 1801 ч. 16 і з 5 червня 1805 ч. 1192 в „Збірнику іст.-філь. секції“, том V, Львів 1902, стор. 128—129, нотка 1.

³⁾ Див. Юст. Желеховскій, Іоаннъ Снігурскій, его жизнь и дѣятельность въ Галицкой Руси. Львів, 1894, стор. 42.

Що до Буковини й угорської Русі, то першу і самотню в XVIII в. друкарню в Буковині заснував 1789 р. в Чернівцях Рудольф Екгардт, а в північній Угорщині, на території заселеній Русинами була при кінці XVIII в. друкарня Еллінгера в Кошицях.

З усіх тих друкарень одна лише друкарня Піллерів у Львові мала руські, чи то церковно-славянські письмена, крою далеко кращого, як тодішні письмена уживані друкарнею Ставропігійського Інститута. За цілий час існування друкарні Піллерів у XVIII в. вийшло з неї в 1795 р. лиш самотнє в руській і польській мові видане еп. П. Білянським „Послання пастирське до духовенства и людѣ діцезіи Львовской и Перемиской“¹); натомість у 1820-х роках вийшло з цієї друкарні кілька руських підручників для народних шкіл.

З заняттям Галичини Австрією устали всякі літературно-видавничі зв'язки з центрами русько-українських земель, що лишилися при Польщі й Росії, а на сторожі стояла строга цензура заведена в 1776 р. австрійським правительством також і в Галичині.²) Видимими в тих часах репрезентантами духового зв'язку між русько-українським народом у Галичині, Польщі й Росії, і то лиш між тою частиною народу, що придержувалася гр.-кат. обряду, були до 1806 р. київські митрополіти, що проживали в Радомишлі, але вони до галицько-руських справ не мішалися. Тим то Галицька Русь при нових австрійських порядках полишена була що до літературно-наукового і культурного розвитку своїй власній долі.

Не можна сказати, щоб австрійське правительство в перших роках свого володіння в Галичині не старалося підняти руський наріз, а в першому ряду руське духовенство і двигнути його з того культурного упадку, в який попав цілий руський наріз протягом кількох віків. Цісарева Марія Тереза заснувала в 1774 р. в Відні генеральну семінарію для католиків гр.-кат. обряду з усіх ділчих країв, примістивши її в 1776 р. в конвенті св. Варвари³), де 14 галицько-руських кандидатів бого-

¹) Передруковане в Матеріалах до історії духов. життя. — Збірник іст.-філ. секції т. V, стор. 70—81.

²) Одним із цензорів для руських книжок при кінці XVIII в. був львівський канонік др. Микола Скородинський, що в 1798 р. став львівським єпископом. Він підписував ся: „Книгъ Рускихъ въ Галиции и Лодомирѣ Всевысочайшею властію ценсоръ“.

³) F. Alter, Beitrag zur praktischen Diplomatie der Slaven, Відень, 1801. стор. XII.

словія¹⁾ мали приміщене; тут перший раз стрітилися галицькі Русини з дієцезії львівської й перемиської з угорськими Русинами з єпархії мункачівської²⁾). Опісля на основі надворного декрету з 30 червня 1783 р. засновано у Львові також генеральну семінарію, яку в 1787 р. розширено для всіх гр.-кат. єпархій в Австрії; тут знов угорсько-руська молодіж, але вже в більшім числі, мала нагоду вийти в ближші зносини з галицькими Русинами. На основі надворного декрету з д. 9 марта 1787 і губерніяльного розпорядження з д. 15 серпня 1787 ч. 20468 заведено з днем 1 падолиста 1787 для руських кандидатів богословія руські виклади на філософії і богословію в львівським університеті, заснованім 1784 р., без заведення одначе науки руського язика в головних народніх і середніх школах, значить: руські виклади заведено з державної потреби лиш для того, аби сяк-так освіченим духовенством можна було обсаджувати душпастирські посади, полишаючи одначе сам руський язик домашній науці. Хоча протягом одного десятиліття — як в одній із своїх праць з одушевленням підносить Як. Головацький — Русини видали з поміж себе таке число докторів богословія, що замістили ними майже всі університетські катедри в руським і латинським язичі,³⁾ але факти доказують, що се наукове змагане одиниць нічим не причинилося до піднесення руського письменства і не вплинуло на оживлене видавничого руху між галицькими Русинами. Мертва схоластика з одного боку, а з другого

¹⁾ А. С. Петрушевничъ, Сводная галичско-русская лѣтопись съ 1772 до конца 1800 г. Часть II, Львів, 1889, стор. 54—55.

²⁾ За старанєм еп. Івана Брадача (*1732 — †1772) і його настуника на єпископським престолі, а тоді ще каноніка Андрія Бачинського (*1732 — †1809), цїсарева Марія Тереса за згодою римської курії признала в 1771 р., по сильних перешкодах з боку угорсько-латинської єрархії, незалежність руської мункачівської єпархії, що доси була тільки вікаріятством латинської архієпископії в Яґері (Erlau), так що руський мункачівський єпископ був лише вікарієм згаданого латинського єпископа. В 1777 р. перенїс еп. Андр. Бачинський свою резиденцію з Мункача до Унгвара, а в 1780 р. осїв тут сам. Пряшівська єпархія була спершу організована в 1790 р. як окремих гр.-кат. вікаріят єпископський, з якого опісля цїсар Франц I заснував 1816 р. руську єпархію в Пряшеві, канонічно організовану папою Пієм VII булею виданою д. 22 вересня 1816 р. Першим пряшівським єпископом був Григорій Таркович (*1752 — †1841).

³⁾ Як. Головацький, О первомъ литературно-умственномъ движеніи Русиновъ въ Галиціи со временъ Австрійскаго владѣнія въ той землѣ, Львів, 1865, стор. 13 і д.

неможливо макаронічна мова, якої взірці маємо в оригінальних і перекладних творах професорів П. Лодія та Т. Захаріясеви́ча, мова, якою голосили вони свої виклади з університетської катедри, бажаючи зробити з неї якусь вищу руську мову науки і руського письменства, отсе були причини, що серед молодшої генерації тодішньої галицько-руської суспільности не розжевілась і не запалахкотіла може не в одній груді заложена іскорка поетичного таланту, та не загріла молодих adeptів науки до духової праці для збагачення питомого письменства. Не зайвим буде тут зазначити, що П. Лодій і Т. Захаріясеви́ч уважали відповідним у передніх словах до своїх перекладів публично звинити ся за ужите тут і там деяких — як оба говорять — „простих виражень“, значить слів, запозичених з уст живого народу, для якого-б то були призначені їх переклади. І так П. Лодій каже: „...да не почудитса простымъ иногда выражѣніямъ благосклонный читатель“ (див. далі ч. 56), а Т. Захаріясеви́ч говорить: „...зане частю выражѣній простыхъ оупотребихъ, сего да не кто мнѣ въ иностранныхъ въ сло вмѣняетъ“ (див. ч. 54). При таких дивоглядних, схолястичних поглядах на мову руської літератури і науки, ширених тодішніми вченими Русинами, не диво, що не маємо з тих часів ані одної пам'ятки живого галицько-руського слова, а безпосереднім наслідком тодішньої публичної едукативної системи було між іншим і се, що взаємини, навіязані в стінах духовної семінарії у Львові між галицькими й угорськими Русинами полишили ся без національно-культурних наслідків і не витворили ні почуття національної єдності, ні солідарности для спільної національної праці.

Дотеперішні бібліографічні пошукування показують, що руський рух видавничий в Галичині, чи то на русько-австрійській території в роках 1772—1800 був слабкий, навіть дуже слабкий. Як. Головацький у своїй праці „Галицко-русская библиография съ 1772—1848 г.“ виказує 18 руських друків, виданих в роках 1772—1800,¹⁾ а в доповненнях до бібліографії В. М. Ундольського подає заголовки 20 руських друків, що появили ся в тім періоді.²⁾ А. С. Петрушеви́ч у своїй праці „Хронологическая роспись церковныхъ и мірскихъ русско-сло-

¹⁾ Див. „Галичанинъ, литературный сборникъ“, випуск III—IV, Львів, 1863, стор. 309—327.

²⁾ Як. Головацкій, Дополненіе къ очерку славяно-русской библиографии В. М. Ундольскаго. С.-Петербургъ, 1874, стор. 33—41.

венскихъ книгъ, напечатанныхъ кирилловскими буквами въ городѣ Львовѣ, начиная съ 1574 до 1800 г.“ наводить 30 заголовків.¹⁾ Моя збірка, оперта головно на автопсії, подає заголовки 99 друків, в значній частині з зазначенням їх змісту, а то 38 виданих галицькими, а властиво австрійськими Русинами в руській, згідно в церковно-славянській мові, і 61 в мовах польській, німецькій і латинській. Також польський бібліограф К. Естрайхер у своїй праці „Bibliografia Polska 140.000 druków“, подає заголовки деяких руських друків але праця сього польського вченого що до руських друків, оперта не на автопсії, а при тім в довільній транскрипції латинкою, без узгляднення місцевого виговору, загалом така некритична, що ніяк не може вдоволити серйозних вимогів. Прикладом наведу лише, що книжку „*Ѡбъщихъ ѡ естествонныхъ Псѣхеніи хрїстіанскаго богочестїа. Часть первая...*“ (див. ч. 39) польський бібліограф подає під трьома різними заголовками, раз: „Knyżycza (Małaja) na czytanie. Lwów, Chr. Uspenija“, другий раз „Obszczych pouczeniija chrystyanskoho bohoczestija. Lwów“, а третій раз „Pouczeni (Obszczych i jestestwennych) część I. Lwów. Br. Uspenija“.²⁾ Записує він також, що в 1781 р. появилася у Львові „Bukwar sławenskago cztenia i pisania, we Lwowie, 1781, w 8-ce“,³⁾ коли тимчасом в 1780-х роках в загальні не вийшов у Львові ніякий буквар, але аж 1790 р. „*Букваръ ѡзыка славенскаго чтенїа ѡ писанїа...*“ (див. ч. 52). Подаючи заголовок твору д-ра Ігн. Филиповича „In laudem divi Gregorii Nazianeni...“ (див. ч. 50) додає, що „*Mieści także wiersz Józ. Rzewuskiego...*“⁴⁾, тимчасом у згаданій публікації є лише латинські вірші, присвячені Янови ір. Ржевускому, старості дрогобицькому. Про переклад митр. д-ра Ант. Ангеловича „*Kto jest stroną zaszerpiającą? Austrya czy Francya?*“ виданий 1805 р., Естрайхер каже, що сей переклад вийшов 1796 р.⁵⁾ Подібні помилки знайдете в величезних томах польського бібліографа майже при кожній цитованій ним руській книжці.

¹⁾ „Временникъ Ставропигійского Института на 1885 г.“, Львів, (1884), стор. 113 - 133.

²⁾ K. Estreicher, Bibliografia Polska, том IX, Краків, 1888, стор. 540, 542, 543.

³⁾ Тамже, том XIII, Краків, 1894, стор. 444.

⁴⁾ Тамже, том XVI, Краків, 1898, стор. 220—221.

⁵⁾ Тамже, том IX, Краків, 1888, стор. 688.

З виказаних мною руських друків в числі 38 належить відчислити 2, а то „Отъ сокровника избраннаа книга“ (див. ч. 34) і „Сокровникъ“ (див. ч. 74), видані старообрядцями; я наводжу їх лише тому, бо обі ті книжки видані церковно-славянськими письменами у Львові. Про першу з них згадує в своїй праці Як. Головацький, а про обі А. С. Петрушевич.

Найживіший видавничий рух припадає на рік 1790, в котрім появило ся 10 друків, а то 8 в руській, а зглядно в макаронічній і церковно-славянській мові і 2 на иньших мовах; відтак іде рік 1781 з 7 друками, але в руській мові лиш 1 публікація; по 6 друків вийшло в рр. 1780 (руських 3), 1791 (руських 4), 1796 (руських 2) і 1799 (руських 1) і т. д., а в рр. 1773, 1777, 1778, 1782, 1783, 1785, 1787, 1789, 1792, 1797, 1798 і 1800 не появилась ані одна публікація в руській або церковно-славянській мові. Натомісць в рр. 1773, 1777, 1778, 1782 і 1800 вийшли лише самі польські друки.

Гідним уваги, що мимо тодішніх германських змагань, ведених в нашім краю систематично урядовою дорогою, Русини причинились до видання в німецькій мові в Галичині лише 3-х невеличких принагідних публікацій в рр. 1787, 1797 і 1799 (див. ч. 42, 86 і 95), написаних надто не оригінально по німецьки, але тільки в німецьких перекладах, з котрих 2 владив Мартин Куральт, кустош унів. бібліотеки у Львові (див. ч. 86 і 95).

В поодиноких роках, почавши від 1772 до 1800, представляє ся рух видавничий в руській, а зглядно в церковно-славянській і иньших мовах, з поданем для паралелі руських друків після праць Як. Головацького і А. С. Петрушевича, ось як :

Д р у к і в в и й ш л о														
в році	н у м е р і в	п і с л я я з и к а в								руських після				
		руським і			польським і			латинським і німецьким	разом		Я. Головацького под. в			А. С. Петрушевича
		руським	польським	латинським	польським	німецьким	латинським		всіх	а в тім числі руських	„Галичанини“	Доповн. до бібл. Ундольського		
1772	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	1	1
1773	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
1774	1	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—
1775	1	—	—	1	—	—	—	—	1	1	1	1	1	1
1776	2	2	—	—	—	—	—	—	2	2	—	1	1	2
1777	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
1778	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
1779	3	3	—	—	—	—	—	—	3	3	2	2	1	1
1780	6	3	—	—	3	—	—	—	6	3	2	3	3	3
1781	7	—	—	1	5	—	—	1	7	1	—	—	—	1
1782	4	—	—	—	4	—	—	—	4	—	—	—	—	—
1783	3	—	—	—	2	—	—	1	3	—	—	—	—	—
1784	4	2	—	—	—	—	—	2	4	2	—	—	—	1
1785	3	—	—	—	2	—	—	1	3	—	—	—	—	—
1786	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	1
1787	3	—	—	—	2	1	—	—	3	—	—	—	—	—
1788	3	1	—	—	2	—	—	—	3	1	—	1	1	1
1789	5	—	—	—	3	—	—	2	5	—	—	—	—	—
1790	10	8	—	—	1	—	1	—	10	8	5	3	7	7
1791	6	4	—	—	2	—	—	—	6	4	—	1	2	2
1792	4	1	—	—	—	—	—	3	4	1	—	—	—	—
1793	4	3	—	—	1	—	—	—	4	3	2	1	3	3
1794	3	2	—	—	—	—	1	—	3	2	2	2	2	2
1795	2	1	1	—	—	—	—	—	2	2	1	2	2	2
1796	6	2	—	—	2	—	—	2	6	2	1	2	2	2
1797	1	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—
1798	4	—	—	—	4	—	—	—	4	—	—	—	—	—
1799	6	1	—	—	1	—	—	3	6	1	—	—	—	—
1800	3	—	—	—	3	—	—	—	3	—	—	—	—	—
Разом	99	35	1	2	40	2	2	16	1	99	38	18	20	30
		38			61									

Що до числа друків виданих в руській і иньших мовах, відповідно до їх змісту погляд на видавничий рух в рр. 1772—1800 дає отся табелька, уложена в прогресивнім, а чи то регресивнім порядку. І так:

Публікації після змісту:	Видано друків в язиці										
	руським					польським					разом
	в оригіналі	в перекладі иньшої мови	і		в оригіналі	в перекладі иньшої мови	і		латинським	латинським і ні- мецьким	
			польським	латинь.			німецьким	латинь.			
I. Церковні і богослов- ські друкі:											
а) книжки літургічні і збірники молитов	16	—	—	1	—	—	—	—	—	—	17
б) проповіді	—	—	—	—	6	—	2	—	1	—	9
в) життя святих	1	1	—	—	—	2	—	—	—	—	2
г) богословіє пастирське	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
д) духовні вірші	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
	17	1	—	1	6	2	2	1	1	—	31
II. Пастирські листи	1	—	1	—	22	—	—	—	1	—	25
III. Панегірики і оди	3	—	—	—	3	—	—	—	3	1	10
IV. Історія	—	2	—	—	—	—	—	—	3	—	5
V. Учебники для на- родніх шкіл	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
VI. Економія	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	3
VII. Цісарські ре- скрипти	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2
VIII. Фільософія	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
IX. Иньші малі видання (як: Устави брацкі, Чин поставлення єпи- скопа, Positiones, Tentamen і п.	5	—	—	1	4	—	—	—	8	—	18
Разом	31	4	1	2	38	2	2	2	16	1	99
	38				61						

В згаданім отже періоді вийшло найбільше друків церковних і богословських, а то 19 руських, або церковно-славянських на 31 усіх друків сеї категорії; між ними 9 проповідий, але ані одна в руській мові; далі переважають пастирські листи, з яких мною зареєстровано 25, а в тім числі тільки 1 в руській і 1 в руській та польській мові, иньші всі в польській і лише

1 в латинській мові. Дальше йдуть: 10 панегіриків і од, з тих 3 в русько-макарочній мові, два історичні твори в 5 томах, з того один твір у 2 томах в русько-макаронічній мові, 4 учебники для народних шкіл і т. д.

З цих публікацій вийшли в 2 або 3 томах лиш ось які твори: Т. Захаріясеви́ча „М. Данненмаура... Наставленія Історіи Церковна...“ в 2 томах; д-ра Мик. Скородинського „Osnowa uczenia theologii pastoralney Fr. Giftschütza“ в 2 т., Вас. Кукольника „Zbiór prawideł ekonomicznych“ в 2 т., і Іоан. Базилевича „Brevis notitia foundationis Theodori Koriatovits“ в 3 т. Не зайвим буде згадати, що переклади Т. Захаріясеви́ча, д-ра Мик. Скородинського, а також П. Лодія „Хр. Базмійстера - Любомудріе практическое ...“ вийшли друком на основі найвищої постанови, як заявляють самі перекладники в своїх передмовах.

Не звісно, чи й о скільки Русини брали участь у сучасній польській і німецькій публіцистиці, а головню в тодішніх польських газетах і журналах, видаваних у Львові, з котрих першим було „Pismo uwiadamiające Galicyi“, що незабаром перемінило ся на „Lwowskie pismo uwiadamiające“ (1783—1784), другим „Lwowskie tygodniowe wiadomości“ (1786), а третім „Dziennik patriotycznych polityków“ (1792—1798). Звісно лиш, що співробітником і одним із редакторів „Dziennika patriotycznych polityków“ був др. Михайло Гарасевич¹⁾, але його публіцистичні праці потонули між анонімними статтями сєї часописі, котрої ні одна з краєвих бібліотек не має сьогодні повних річників.²⁾ Імя д-ра Мих. Гарасевича не приходить нїде в „Dzienniku patriotycznych polityków“, проте А. С. Петрушевич помиляє ся твердячи, що на часопис як редактор „подписывался Михаилъ Гарасевичъ, каноникъ Львовскаго епископскаго капитула обряда греч. кат.“³⁾

¹⁾ Див. „Галичко-Рускій Вѣстникъ“, Львів, 1850, ч. 16.

²⁾ Дефектові примірники Dziennika patriotycznych polityków“ єсть у в львівських бібліотеках університетській ім. Оссолинських, Меч Павліковського і гр. Вол. Дзедушицкого, а в Кракові має бібліотека ягеллонського університету. Одначе з усіх тих дефектів не можна уложити комплеґ усіх річників, бо не стає деяких нумерів у поодиноких річниках. Сїй часопис присвятив окрему розвідку гр. Мавр. Дзедушицкий, див. „Przewodnik naukowy i literacki“, Львів, 1875, стор. 35 і далі.

³⁾ А. С. Петрушевичъ, Сводная галичско-русская лѣтопись съ 1872 до конца 1800 г. Часть II, Львів, 1889, стор. 349.

Чи з руських друків крім невідшуканого мною пастирського листа Льва Шептицького з д. 29 падолиста 1774 р. в церковно-славянській мові поведе ся ще що більше відшукати — сумніваю ся, але що до друків, виданих Русинами в иньших мовах, можна без сумніву не одно ще знайти, головно в деканальних і парафіяльних бібліотеках та актах. Сам знаю цілий ряд пастирських листів, оголошених друком, а мною пропущених тому, що не повело ся мені в бібліотеках і архівах відшукати їх примірників. Ось ті листи: еп. П. Білянського з д. 3 (18) січня 1783; еп. Макс. Рилла з 29 грудня 1784, з 3 лютого 1785, з 13 марта 1784, з 14 цвітня 1785, з 27 жовтня 1785 і з 20 липня 1786; еп. Льва Шептицького з 1772 р. виданий у Варшаві, дальше з датою: Львів 2 жовтня 1773, з 26 цвітня 1774, з 17 серпня 1775, з 11 марта 1776, з 18 червня 1776 і 18 липня 1777.

Львів, в грудни 1902.

Іван Ем. Левицький.

1772.

1. **АПОСТОЛЪ** сѣтъ: Кни́га нова́го за́вѣта. Со́держаща въ себѣ́ Дѣ́янія́ и́ Писа́нія́ сѣ́хъ А́по́сто́лъ. По́ дрѣ́внемъ Гѣ́мъ Правосла́внымъ Восто́чнымъ Цр́кви Оу́ста́вѣ, ко оу́потре́бленію Чте́ніи на Пра́вилахъ Церко́внымъ Располо́жена при Хра́мѣ Оу́спѣніа Прѣ́мыа Бѣ́ы. Въ Лаво́ѣ. в' Тѣногра́фїи Ставропѣ́гїѣ соверше́нѣ издаде́ сѣ. Въ Лѣ́то, ѿ сотворѣ́ніа мі́ра, 733. ѿ Вопло́щенїа же Бѣ́а Сло́ва, 7159, fol. стор. непаг. 28+258 паг. по одній сторони́.

На обороті заголовок надруковано: „Лѣвѣ на Шептичѣхъ Шептицькѣй Бѣіею ѿ сѣагъ айскягъ прѣбола бѣгодатію, еіпѣ Львівскій, Галицькій, ѿ Каменца Пѣолскагъ, Митрополіа Кіевскіа, ѿ всѣа Руссін, ѿ Іерѣмандріа Кіево-Печѣрскіа Спомощникъ, ѿ Іадмінѣ-стрѣторѣ Іѣполскій, Іерѣмандрітѣ Коммендатѣрішѣ Мелѣцькій, ѿ Ординѣ сѣагъ Станѣ-славка Какаіерѣ. Книгѣ нѣаго завѣта каншнншю апѣстола речѣнншю .. многяждѣ ѡбѣжѣ Тіпѣмѣ Ізданншю, сѣце пакі Тіпѣмѣ Іздати ко ѡфѣпреклѣнншю церковномѣ повелѣкѣмѣ. Данѣ въ Львовѣ, при Катѣрѣ Нашей сѣагъ Влѣнокѣнника Гіѣоргіа, данѣ іѣ. Мѣсца Мѣа рѣфѣа. Лѣта. Лѣвѣа бѣпѣа.“ — Приміряк въ бібліотечѣ „Народного Дому“ у Львові.

1773.

2. SZEPTYCKI, Leo Ludwik na Szeptycach, biskup Lwowski... Metropolii kijowskiej y całej Rusi z Archimandryą Kiiowo-Pieczarską koadiutor, Opat komendatariusz Mielecki y orderu S. Stanisława kawaler. *Без міцця і року друкъ [1773], fol.*

Посланиєм сим, з дати Львів дня 11 цвітня 1773 р. повідомляє еп. Лев Шептицький духовенство про візитацію своєї єпархії, примічаючи, що сю візитацію почне „od Cerkwi Naszey katedralney Kamienieckiej“ і в силу „posłuszeństwa Sgo zalecamy, y przykazuiemy, ażebyście do przyięcia tey Wizyty Naszey gotowi byli, y Prawa, iakie tylko wam, Cerkwiom waszym, y mieyscom pobożnym, służące macie, w gotowości, dla pokazania Nam onych, mieli; także, iezeliby gdzie iakowe zdrożności, Prawom Boskim y Cerkiewnym sprzeciwiaiae się znaydowały się, te Nam

nie intencją kalumniowania kogo, lecz żądaniem poprawy, do Nas czy to słownie, czyli na piśmie donosili, abyśmy onym za pomocą Bożą, według przepisu Prawa, w Duchu skromności zapobieżyc, co złego zganić, y ukarać, a do dobrego środki przyzwoite przepisać y do wykonania iak naypilniejszego zalecić mogli...”

1774.

3. REGII Seminarii graeco catholici Viennae ad Sanctam Barbaram recens fundati leges, atque institutiones. *Без місця і року друку [в Відні, імовірно 1774 р.], fol. стор. 63+4 непаг. з табелями.*

В бібліотеці „Народного Дому“ у Львові.

1775.

4. СЛУЖБА за царя и люди во время войны. Collectae In Missa recitande e pro impetranda benedictione armorum et successu belli. In Ritu Graeco usitatae, ex slavono idiomate latine redditae. *Без місця і року друку [у Львові, 1775 р.], fol., стор. 8 непаг.*

Друковано в 2 шпальтках: в церковно-славянськiм явищі і латинськiм перекладі. Примірник в бібліотеці „Народного Дому“ у Львові.

1776.

5. МИЛОСТИВОЕ лѣто и ли благопотребныхъ моленій къ дѣшеполезному лѣта оставленію проковженію собранію, дѣховнымъ и мѣрскимъ приличное. Въ Львовѣ тѣпомъ Братства Храма Оуспенія Пресв. Бѣы, 1776, 8°, стор. 58 непаг.

6. ШЕПТИЦКІЙ, Левінь на Шептичахъ, Бѣією и сѣагв аїлскагв престола бѣгодѣтїю, иїпъ Авовскій, Галицкій и Каменца Подѣлскагв, Митрополїи Кїевскїа.... Спомощникъ,... и Ординъ сѣаго Станїслава Кавалеръ. *Без місця і року друку [у Львові, 1776], fol.*

Посланиєм сям, з дати Львів дня 30 цвѣтня 1776 р., оголошує еп. Л. Шептицький „вселенскій Ісвелѣнтъ“, наданий папою Климентом XIV.

1777.

7. SZEPTYCKI na Szeptycach Leo z Bożey y stolicy Apostolskiej łaski Biskup Lwowski, Halicki y Kamienca Podolskiego, Arcybi-

skupstwa Metropolitalnego y Caley Rusi z Opactwem Kiiowopieczarskim koadiutor y Administrator, Opat kommendatariusz Mielecki, orderów Orła białego y Świętego Stanisława kawaler.. *Без місця і року друку [1777], fol.*

Посланиєм сим з датою: Львів дня 11 падолиста 1777, еп. Л. Шептицький приказує духовенству: „1-мо. Co kolwiek do ogłoszenia w parochii przez dyrektory WW. parochom intymowane będzie, aby odnotowawszy dzień intymacyi nieodwłocznie tę po nabożeństwach w cerkwi ludowi parochialnemu przeczytali y do zrozumienia własnym językiem wyexplikowali. — 2-do. Zakazano surowo y zakaz kilkakrotnie a naypóźniej 4-go miesiąca y roku terazniejszych, powtorzony iest, aby WW. parochowie nie ważyli się ślubów dawać żołnierzom Cesarskim z swoimi parochianami, bez wyraźnego na to kommendanta y kapelana woyskowego zezwolenia; a że takowe zezwolenie żołnierze zmyślić mogą, iak się trafiło, ma być pierwiey prezentowane naybliższy komandy officerowi, który ieżeli zezna za rzetelne, na ten czas mogą benedykować ślub, byle do tego przymusu albo inszey iakiey przeszkody nie było. Pozwolenie komendy y kapellana woyskowego przy metryce ślubney zachować mają. — 3-tio. Zakazano także aby duchowni świeccy y zakonni bez paszportów za granice nie wyieżdżali. — 4-to. Żeby przy mszach SS. y pacierzach kapłańskich podług przepisu obrządku naszego Najjaśniejszych Maryi y Józefa Cesarzów spominali y za nich się modlili, iest nie tylko wyraźny rozkaz, ale obowiązek Chrześciański za swoich Panów y Monarchów modlić się. — 5-to. Metryki krztów, ślubów y zmarłych według drukowaney formy osobliwie dzieci stanu szlacheckiego iako nayporządniey zapisywane y chowane były. — 6-to. Surowo iest zakazano aby Dezerterów czyli zbiegłych żołnierzy cesarskich iako zdrajców y krzywoprzysięzców pod żadnym pretekstem nawet miłosierdzia, żeby nie byli śmiercią za zdradę karani, przechowywać, przytrzymywać, do ucieczki wyprawiać nikt nieważył się pod karą za każdego tysiąca dwóch set złt. pol.; y gdyby się komu takowy zbieg trafił w domu, zaraz do Zwierzchności Dworskiej czyli do Woyta donieść sekretnie powinien, aby gdy wyvodu nie uczyni był zatrzymany y do kommendy oddany: który rozkaz WW. Parochowie z ambony ludziom ogłaszać y przestrzegać mają. — 7-mo. Zakazano y to pod karą tysiąca czerwonych złt. aby nikt dzieci żydowskich dla ochrzczenia przeciw woli ich rodziców y opiekunów chwytać y chrzcić nie ważył się. — 8-o. Jeżeliby gdzie wszczęła się choroba zaraźliwa, parochowie przestrzegłszy w swojej parochii mają zaraz napisać z doniesieniem do Dyrektoratu, w którym ta wieść czyli parafia zostaje. — 9-no. Aby nikt z Duchownych świeckich y zakonnych o wszelkich wyrokach y rozporządzeniach z Naywyższego rozkazu rozgłoszonych uszczypliwie mówić, krytykować y powadze ich iakokolwiek uwłaczać nie ważył się, ale wierny poddany Cesarski każdy bez najmniejszego sarkania winne onymże posłuszeństwo zachował. — 10-mo. Pod karą stu czerwonych złt. zakazano wydawać instrumenta czyli świadectwa dla kwesty y zbierania iakmużny na ubogie Cerkwie, szpitale etc. dla tego aby nikt tego pozwolenia dawać nie ważył się. — 11-mo. Ciała zmarłych do pogrzebania w otwartych trumnach, aby nie były prowadzone surowo zakazano. — 12-mo. Że wielu własny obrządek, w którym rodzeni y wychowani, wzgardziwszy samowolnie przechodzą, o tym Najjaśniejsza Cesarska królewska Mość Pani miłościwa będąc uwiadomiona przez Naywyższe swoje Gubernium Galicyi pod datą 16 Maia 1776 y 1-go Kwietnia 1777 łaskawie rozkazać raczyła dla zabieżenia tym występkom, aby takowych z iakich rodziców, z iakich przyczyn y od którego czasu odstąpili własnego obrządku a do innego przeszli, opisawszy do Naywyższego Gubernium donieśli. Mają więc WW. Paro-

chowie znając dobrze swoich parochianów, takowe opisanie rzetelnie y dowodnie uczynić y przewielebnym Dziekanom swoim podać, Dziekani zaś zebrawszy y porządnie spisawszy do konsystorzów dla podania nam oddać mają, żebyśmy sami naywyższe Gubernium o tem zainformowali. — 13-tio. Ciało zmarłych nagle, czyli z przypadku iakiegokolwiek, a niezwyčajną śmiercią WW. Parochowie grzebać, poki do Dyrektoratu przez kogo należy nie będzie doniesiono, y od tegoż czyli z urzędu iakiego rewizya ciała y inkwizycya o przypadku uczyniona nie będzie. — 14-to. Kuny żelazne z dawnego zwyczaju przy drzwiach cerkiewnych czyli na innem mieyscu wiszące aby poodrywano y więcey niebyły, zakazano. — 15-to. Wielokrotnie iest zalecona iałmużna, na wspomnienie przez ogień zubożałych miast, kościołów, z obietnicą wspomnienia drugich w podobnych przypadkach, o czym donosząc, zaleca się WW. Parochom, aby do takiego miłosierznego uczynku parochian swoich wzbudzali, zagrzewali, tym końcem w każdej Cerkwi sporządzona y wystawiona bydź ma szczególnie na składanie iałmużny karbonka, do której złożone pieniądze przez Parocha y dwóch ludzi razem zamkniętey, wybrane, porachowane y do własnego Dyrektoratu za kwitem oddawane bydź mają...”

1778.

8. SZEPTYCKI, Leo na Szeptycach, z Bożey y stolicy Apostolskiej łaski Arcybiskup Metropolita Kiiowski y całej Rusi, biskup Lwowski, Halicki y Kamieniecki, Opat Kiiowopieczarski, y Kommendataryusz Mielecki, Orderów Orła Białego y S. Stanisława Kawaler. Wszystkiemu ogulnie Swieckiemu y Zakonnemu Duchowieństwu oraz prawowiernemu Ludowi Archidyecezyi Naszey Metropolitalney w Koronie przez Woiewodztwa Kiiowskie y Braclawskie, a zaś w W. X. Litt. Wileńskie, Nowogrodzkie, Trockie, y Mińskie, rozciągaiącey się, oraz w Diecezyach Lwowskiej, Halickiej, y Kamienieckiej . . . . pokoy y błogosławieństwo Archipasterskie . . . . Datum w Pałacu Naszym przy katedrze S. Ierzego Męczenika Lwowskiej. Dnia 12 Lutego 1778 [L. S.]. Daniel Werchratski, pisarz. *Без місяця і року друку [1778], fol.*

„Gdy IW. y Nayprzew. Felicyan Filip Wołodkowicz, Arcybiskup Metropolita Kiiowski y całej Rusi, biskup Włodzimirski y Brzeski, — говорить Л. Шептицький в загаданім посланію — przez cnoty osobliwsze y zasługi swoiey naypierwey do Chełmskiego y Bełskiego, potym Włodzimierskiego y Brzeskiego Biskupstwa domieszczony Urząd Pasterstwa doskonale y przykłадnie sprawuiąc, nakoniec z szczegulnieyszych Monarszych względów a S. Stolicy Apostolskiej łaski na Metropolitalną Kiiowską y całej Rusi Stolicę wyniesiony lat szesnaście na teyże w naycięższych kraiowych obrotach siedząc gorliwie o wiarę S. y ziednoczenie z kościołem katolickim obrządku naszego Pasterza okazał stałość, y takimi krokami głębokiey sędziwości chwalebnie doszedł, podobalo się Naywyższemu pełnego iuż dni y zasług do odebrania w nadgodę prac swoich wiekuistej chwały dnia pierwszego miesiąca [лютого] y roku według starego kalendarza teraznieyszego zawołać . . . .“ В дальшій частині свого послання заряджує влад. Л. Шептицький порядок богослужень за покійного митрополита.

1779.

9. РИЛЛІ Мажиміліана, Ёйпа Хіелмскагв й Белзскагв, адм. епархїи Перем. наданье оустава Братскагв. Артикловъ ѿ. *Без місця і року друку [1779 ?], fol., стор. 4 непаг.*

Як Головацький догадується, що сей „Устав Братский“ друкований в Будині в 1779 р. [Див. Як. Головацькій: Галицко-русская бібліографія съ 1772—1848 г. „Галичанинъ“, Львів, 1863, стор. 312; Дополненіе къ очерку славяно-русской бібліографіи В. М. Ундольскаго. С-Петербургъ, 1874, стор. 35, № 145].

10. ОУСТАВЫ сирѣчь Артікѣли Братскіи. Адамансіи на Шептицахъ Шептицкій Єппъ Переміській, Гамбѣрскій ѿ Ганѣцкій.
Без місця і року друку [1779?], fol. стор. 8 непаг.

Устави ті складають ся з таких 10 артикулів: а. Ѡ пріятін къ сокозъ братскомъ; б. Ѡ сокътованіяхъ; в. Ѡ казненіи братій сварливыхъ; г. Ѡ повинности братін къ слѣжкѣ Бжій; ҃. Ѡ вспоможеніи братій ѡубогихъ; ж. Ѡ избраніи братій старшихъ; з. Ѡ сокровищи братскомъ; и. Ѡ погребеніи братей ѡсупшихъ; ѓ. Ѡ Ѡказахъ сѣйеникови и братствъ; ѣ. Ѡ рѣстрахъ братскихъ. — Після Як. Головацкогo друковані були згадані „Устави братскі“ між роками 1762—1779. [Див. Як. Головацкій: Галицко-русская бібліографія съ 1772—1848 г., „Галичанинъ“, Львів, 1863, стор. 311].

11. ШЕНТИЦКАГО, Ядана сѣ съ Шептичъ, Ёпа Перемискаго ѿ Гамборскаго созваніе протопресвитеровъ на ёжегодовой соборъ енергалный протопресвитерскій въ Балавѣ. *Без мѣся і року друку [1779], fol.*

1780.

12. BIELAŃSKI Piotr, Archydiakon katedralny Wileński . . . . Administrator Generalny . . . . i nominat Biskup Lwowski, Halicki y Kamieniecki . . . . Datum w Lwowie przy katedrze S. Ierzego. Dnia 25 Maia V. S. R. 1780. Piotr Bielański, administrator Generalny y N. B. L. H. K. *Без місця і року друку [1780], fol.*

Powiadając duchowność pro śmierć „Andrzeja Młodzieiowskiego Biskupa Poznańskiego Wielkiego korony Polskiej kanclerza y Jacka Ogrodzkiego“ — kopti — „z osobiwszy ku obrządkowi y Duchowieństwu naszemu przychylności, na seymach y w okazyach naysroźszych ucisków niedawno zeszyłych czasów doznawanych o Religję y obronę Unitów katolików wielką swoią gorliwość y dobrotliwe zaradzenia okazywali“. Z toї причини поручає номінат-єпископ, аби „wszystcy WW. Przbyterowie po iedney służbie Bożej za duszę Andrzeja, po drugiey za Jacka w dnie od innych obługów wolne odpawili, y przez dwa miesiące w Niedzielę y święto po Mszy S. z ludem na Nabożeństwo zgromadzonym po trzy Pacierze na też intencję nabożnie odmawiali . . . .“

13. BIELAŃSKI Piotr, Archydiakon katedralny Wileński, Administrator Generalny i nominat Biskup Lwowski, Halicki y Kamieniecki . . . Datum w Lwowie dnia 18 Lipca 1780. *Без місця і року друку [1780], fol.*

Повідомляє духовенство що до „spełnionych wyrokach nieuchronnych na Wielmożney Joannie z J. WW. Sierakowskich Jastrzębski Stolnikowy Halickiey niegdy J. W. Iózefa Sierakowskiego Strażnika W. koronnego, Męża wiekopomney sławy godnego córce“, — а підносячи, що покійна відзначалась примірною побожністю „w zakupowaniu sobie wieczystych Modlitw, różnym zgromadzeniom Duchownym, kościołom y klasztorom obfite iałmużny, y inne nieprzyliczone cnoty własnemi patrzaliśmy oczema . . .“, прото поручає духовенству, аби за „doysciem siebie tego załączenia Naszego zaraz trzydniowym dzwonieniem śmierci iey ogłosić starali się, y iednę Służbę Bożą za duszę Joanny odprawili, а przez чtery niedzieli po odprawionej Mszy S. z ludem . . . po trzy pacierze . . . odmawiali . . .“.

14. BIELAŃSKI Piotr, Archydiakon katedralny Wileński, Administrator Generalny i nominat Biskup Lwowski, Halicki i Kamieniecki . . . Dan w Lwowie przy Katedrze naszej S. Ierzego Męczennika, dnia 8 Grudnia 1780. *Без місця і року друку [1780], fol.*

Посланиєм сим повідомляє владика духовенство про смерть цїсаревої Марії Тереси, згадуючи про неї, що вона піднесла „nayszczegulniej stan nasz duchowny Swiecki Obrządku Grecko-katolickiego; iuż to do wszelkich w kościele Bożym y samego nawet Pasterstwa dostojenstwo przywróceniem przez Najswiętsze y naysprawiedliwsze swoje wyroki, od których nas zazdrośna czasów przeciwność postarała sie była oddalić, — iuż to opatrzieniem hoynego funduszu na cwiczenie Greko-katolickiey młodzi w Seminarium S. Barbary Wiedenskim, iuż przez naylaskawsze oświadczenie Macierzyńskiej prawie troskliwości o polepszenie uboiego nader stanu Parochów naszych w Galicyi, iuż przez nieokresłone dobrodzieystwa temuż gdziekolwiek w Państwach swoich znajdującemu się wyswiadczone, tyle Przywilejami zaszczyconemu z podniesieniem go do szczęśliwszey teraz Sytuacyi. Tych naylaskawszych względów y w obcych nawet Państwach znajdujące się nasze katolickie Duchowieństwo było y jest uczestnikiem, iako niedawno w Polskiej Ukrainie z własnych swoich Possessyi gwałtem od Nieunitów wyciśnione, за wdaniem się Jey Cesarsko-krolewskiej Apostolskiej Mci do Nayiasnieyszey Imperatorowy Rossyiskiey, do swoich własności przywrócone dziś kilka set Cerkwi do iedności z kościołem S. Rzymyskim odebrane spokojynie posiada, przed Bogiem y światem całym Naywyższą Protekcyą uwielbiając nie komu innemu, iak tylko samey Nayiasnieyszey Monarchini w Bogu zeszeley wiernie to przyznaie . . . В дальшій части сього послання установляє владика порядок богослужень, котрі за помершу цїсареву відправлялись мали цілий рік в цілій епархії.

15. ЄУХОЛОГІОНЪ или **ТРЕВНИКЪ** имѣай въ себѣ церковныя послѣдованїа Іереомъ надобныя отъ святыхъ Апостолъ и Богоносныхъ Отецъ въ различныхъ временахъ и преданїяхъ. Иждивенїемъ трудолюбиваго Братства Оуспен. Пр. Бѣы въ Лвовѣ 1847, 8^о.

16. ЛЕІТЪРГІКОНЪ сїєсть Єлѣжєбникъ содержашъ въ себѣ по чїнѣ сѣмъ восточнымъ цѣркве лїтѣргїи, йже во сѣмъ оцѣ

нашихъ Іwánна Злат. Васіліа Бел. Грігоріа Двоєслова папы Річ. со всѣми слѣдствами недѣльными и праздничными при цѣркви храма Оусп. Пресв. Кѣлицы нашеа Бѣы, второе тѣпомъ изданъ въ Авѣвѣ року Божіа 4477. ноемвр. 17, fol. стор. 3+177 пагін. по одній сторонѣ.

17. ОУГТАБЪ братскій. Без місця і року друку [1780], fol. стор. 4.

З подтвержденем Макс. Рилла, епископа холмського і адміністратора перемиської епархії. [Див. Як. Головацкий: Дополнение къ очерку славяно-русской библиографии В. М. Ундольскаго. С-Петербургъ, 1874, стор. 26, № 151].

1781.

18. BIELAŃSKI Piotr, Archydiacon katedralny Wileński, Administrator Generalny i Nominat-Biskup Lwowski, Halicki y Kamieniecki . . . Dan w Lwowie przy Katedrze naszej S. Jerzego Męczennika dnia 26 Lutego 1781. *Без місця і року друку [1781], fol.*

В справі щорічної оплати „Subsidii charitativi nazwanego katedratyk“. Між иншим наказує владика урядам деканальним, аби „Należące Subsidium czyli katedratyk, za rok ieden tylko, od każdej Cerkwi, niewyłączając y wakujących, podług dawnych dyspartymentow, osobno na Syndyka, czyli Prokuratorów Diecezjalnych po złotych dwa, całą należność złotem ważnym, według redukcji tegoż krajowej, zupełnie, żadnego nie przyjmując ani zostawiając remanentu, zebrać . . .“ і прислати „na Niedzielę trzecią po Wielkanocy t. i. 25 Kwietnia według starego a 6 Maia według poprawnego kalendarza roku terazniejszego, bez wszelkiej zwłoki y wymówki“.

19. BIELAŃSKI Piotr, Archydiacon katedralny Wileński, Administrator Generalny i Nominat Biskup Lwowski, Halicki y Kamieniecki . . . Dan w Lwowie przy katedrze naszej S. Jerzego Męczennika, dnia 12 Sierpnia 1781. *Без місця і року друку [1781], fol.*

Повідомляє духовенство, що „maiąc sobie od Naywyższego c. k. Galicyi Gubernium wydane dnia 4 Maia, a 26 Czerwca roku terazniejszego intymowane zalecenie uwiadamiające Nas, iako zdało się Jego Ces. krol. Apostolskiey Mci Panu Naszemu Miłościwemu, za rzecz niepotrzebną mieć udawać się do Stolicy Apostolskiej Rzymskiej o pozwolenie rozgrzeszenia y dyspensowania w przypadkach przez Bullę, którą zowią Coena Domini, teyże Apostolskiej zachowanych do rozgrzeszenia y w teyże Bulli opisanych, ponieważ takowa Bulla ieszcze w roku 1773 dnia 25 Stycznia przy szczęśliwej Rewindykacyi krolestw Galicyi y Lodomerii uchylona, żeby nie była publikowana, zakazana iest; dla tego . . . Jego Cesarsko-krolewska Mość . . . nayłaskawiey zalecić rozkazał . . . aby nikt z Was o pozwolenie rozgrzeszać y dyspensować w przypadkach Bullae Coenae Domini do Rzymu udawać się nie ważył, każdego w takowych wypadkach do władzy ordynaryjney Biskupiey dla zaradzenia w zadaniach duchownych udawać się, a nie do kogo innego iest y będzie powinnością. Maiąc ieszcze osobno pod datą 18 Maia a Intymacyą 8 Lipca roku tego od Naywyż-

szego wspomnionego Gubernium ostrzeżenie, iż ieżeliby kto z duchownych takową Bullę albo kazusow z niey wypisanych Registr wydrukowany w Xiążkach y Rytuałach swoich wprawiony miał, lub przy konfessionałach, iak bywał zwyczaj, albo na innym mieyscu zawieszony konserwował, za takowe utrzymywanie rzeczy zakazaney karze 200 złp. każdy podlegać będzie . . . .” Далі подає владика духовенству до відомости, що губерніяльним розпорядженням з дня 20 липня а інтиматом з 5 серпня закана також у Австрії буля „Unigenitus“.

20. BIELAŃSKI Piotr, z Bożej i Stolicy Apostolskiej łaski Biskup Lwowski, Halicki y Kamieniecki . . . . Dan w Lwowie przy Katedrze naszey S. Jerzego Męczennika dnia 8 Octobr. 1781. *Без місця і року друку [1781], fol.*

Оповідіає про смерть Іоана Адама Калиновского, підчашого галицького, з тим, що кождий душпастир має відслужити за упокій душі його одну літургію, а „по Mszy S. w każdą Niedzielę y Święto przez cały miesiąc po trzy pacierze, poklekawszy nabożnie odmawiać“ по причині, що покійник „w Hostowie dobrach swoich dziedzicznych na fundusz Xięży świeckich Ruskich przy Cerkwi Parochialney, z obowiązkiem nie tylko w tey samey Parafii starania o duszach y Sakramentow administrowania, ale y w Okolicy, osobliwie w bliskości Wołoszczyny odprawowania Missyi lokalnych bydź mających, z własney substancyi 30.000 złt. pol. ofiarował, y testamentem dopełnienie woli swoiey pozostałej W. Podczaszynie małżonce y successorom swoim gorąco zalecił“.

21. ГРИНЕВЕЦЬКИЙ Модест д-р. Assertiones philosophicae physicae. Zamość, 1781, 8°.

22. OBOWIĄZKI Parochów z rozporządzenia Jaśnie Wielm. JMości Xiędza Piotra Bielańskiego, archidiacona katedry Wileńskiej, Kustosza y Administratora Generalnego w Dyecezyi Lwowskiej, Nominata Biskupa Lwowskiego, Halickiego, Kamienieckiego. Do stanu duchownego dążącym przy naukach innych podane, w Barze w Roku od N. Chr. P. 1781 d. 23 Czerwca. W Lwowie, w drukarni Bractwa S. Tróicy [1781], 8°, стор. 176 непаг.

Приміряня в університетській бібліотеці в Варшаві.

23. RITUS & Ceremoniae in consecratione Illustrissimi et Reverendissimi Domini Petri Bielanski episcopi Leopoliensis, Haliciensis & Camenecensis. Per Excellentissimum, Illustrissimum et Reverendissimum Dominum Iasonem Iunosza Smogorzewski Metropolit. Totius Russiae Archiepiscopum Kiioviensem & Polocensem, Ordinum Aquilae albae & S. Stanislai Equitem Consecratorem, tum Illustrissimos & Reverendissimos D. D. Conconsecratores Iacobum Tumanowicz Camacensem, Archiepiscopatus Leopoliensis Ritus Armenorum atq. Petrum Karwosiecki, Bibliensem Episcopos, & Bacoviensis Episcopatus cum futura Successione Coadiutores. In Ecclesia Cathedrali Leopoliensi Tituli S. Georgii Martyris Die 12 Septembris v. s. Anno 1781 feliciter

peracta, observatae. [На обороті сего заголовка:] Чинъ на поставленіе Єпкопа, въ посвященіи Превосщеннагѡ єгѡ мѣти Кѹръ Петра Біеланскагѡ Єпіскопа Авовскагѡ, Галицкагѡ, ѿ Каменецкагѡ. Превосщенными ѿхъ мѣть Гѣподінами Іасѡномъ Юноша Смогоржѣвскимъ Митрополітомъ всеѡ Рѡссіи, Архієппомъ Кіевскимъ ѿ Полоцкимъ, Ордѣншевъ вѣллагѡ Ордѣ ѿ сѣагѡ Станіслава Кавалієромъ, Гѣителемъ, ѿ сѣкополагателми Іакѡвомъ Талановичомъ, Камаценскимъ, Архієппѡи рѡда Арменска, ѿ Петромъ Карвостѣцкимъ, Бѣлѣнскимъ, Єпкопи, Бакѡвскимъ съ вѣдѣщимъ наслѣдїемъ споспѣшники, въ Цѣркѡи столечной сѣагѡ великомѣченика Гѣѡргіѡ Авѡвской, мѣца Сѣптемврѡ, дня вѣ. аѣпѣ гѡда вѣгопоспѣшнѡ совершенномъ, оѣпотребленъ. *Без мѣся і року друку [1781], fol., стор. 18 непаг.*

Текст друкований в двох шпальтах, в латинським і церковно-славянським язичі. — Примірник в бібліотеці „Народного Дому“ у Львові.

24. ФИЛИПОВИЧ Ігнатій д-р. Kazanie na uroczystość Wniebowzięcia Naysw. Maryi Panny miane w Cerkwi Stauropigialney Lwowskiej podczas Wielkiej Mszy S. R. P. 1781. Dnia 15 sierpnia przez Xiędza Ignacego Filipowicza Bazylianina S. Teologii doktora y Professora w klasztorze lwowskim S. Jerzego M. w Lwowie, w Drukarni Kazimierza Schlichtyna [1781], 8°, стор. 34 непаг.

Автор присвятив свою проповідь старійшині Ставропігійського Брацтва: WW. JJ. PP. Michałowi Słonskiemu, Grodzkiemu Łukowskiemu, konfraternii Seniorowi; Grzegorzowi Uranowiczowi, cesar. krol. fisk. assessorowi pierwszemu, konfraternii Wice-Seniorowi; Jakubowi Arfińskiemu, cesarsko-krol. appellacyjnych sądów adwokatowi, konfraternii Sekretarzowi.

1782.

25. BIELAŃSKI Piotr z Bożey y Stolicy Apostolskiej Łaski Biskup Lwowski, Halicki i Kamieniecki . . . . Dan w Lwowie przy Katedrze naszej S. Jerzego Męczennika dnia 16 Kwietnia 1782. *Без мѣся і року друку [1782], fol.*

Повідомляє про смерть кн. Александра Чарторийського, воеводи руського і наказує, аби кождий священник відслужив за душу покійника одну літургію, а по три літургії з одним парастасом „Parochowie w tego Pana włościach zostający, iak nayprędzey byдз може . . . . po cerkwiach w kazdą Niedzielę y święto przez trzy miesiące po trzy razy Otcze nas, y trzy razy Bohorodyce Diwo z ludem Nabożenstwu przytomnym nabożnie odmawiać będą . . . .“.

26. BIELAŃSKI Piotr z Bożey y Stolicy Apostolskiej Łaski Biskup Lwowski, Halicki y Kamieniecki . . . . Dan w Lwowie przy Katedrze

naszey S. Jerzego Męczennika dnia 7 Czerwca 1782. *Без місця і року друку [1782], fol.*

Сим посланиєм повідомляє владика духовенство, що „z powinney Naszey Nayiasniejszemu Maiestatowi ces. krolewskiemu wierności do Nayłaskawszego Jego względem Tolerancyi Chrześciańskiej wyroku pod dniem 16 Stycznia roku terazniejszego wypadłego a przez Naywyższe tych królestw Gubernium pod datą 8 Lutego, Intymacyę zaś 24 Marca tegoż Roku do nayscisleyszego zachowania nam zaleconego brzmienia takowego — aby się przy dawaniu duchownych katechistycznych nauk y w konwersacyach od wszelkich sporów y obmowisk wstrzymać, lecz do wykładu Nauki Chrystusowej y Cerkwi katolickiey stosować, dowodząc Iey trwałości y pożyteczności, a strzegąc się wszelkiego dotkliwego przewodu y poniżenia różniących się z nami w wierze, bardziey ma każdy starać się Religię, y Naukę obyczajną swoim słuchaczom wrażac y zalecać, a niżej pokazywać dowcip swoy albo w teologicznych kontrowersyach pojęcie słuchacza przewyższających biegłość . . . .“

27. BIELAŃSKI Piotr z Bożey y Stolicy Apostolskiej Łaski Biskup Lwowski, Halicki y Kamieniecki . . . . Dan w Lwowie przy Katedrze naszey S. Jerzego Męczennika dnia 15 Czerwca 1782. *Без місця і року друку [1782], fol.*

Послание се звучить: „Rozkazał Nayiasniejszy Maiestat Dekretem swoim Dworskim pod d. 26 Kwietnia, dnia zaś 7 Maia nadeszłym, aby OO. Jackowi Szymańskiemu y Dominikowi Wyszyńskiemu kaznodzieiom Zakonu S. Dominika dla ich kazania w tutejszey obrządku Łacinskiego katedrze, y w kosciele OO. Bernardynow w roku przeszłym mianego ku lekceważeniu Naywyższych wyroków dążącego, nie tylko niechęć, ale też y Naywyższa wola była oznaymiona, aby ciż równie od kaznodziejskich, iako też innych duchownych Urzędów y godności zakonnych na zawsze zostali oddalonemi . . . . Drugie pisanie ddo 10 Maia et praesent, 24 terazniejszego roku tak się ma: Jego Cesarska Mość Pan Nasz Miłosciwy wyrokiem swoim ddo 29 Stycznia roku tego ustanowił, aby część diecezji Chełmskiej obrządku Łacinskiego po śmierci J. W. Biskupa Aloizego Witolda Aleksandrowicza wakującey w królestwach Galicyi y Lodomerii leżąca oddzielona y do Biskupstwa Przemyckiego przyłączona była . . . . Po trzecie: Stosując się do Naywyższego ces. krol. wyroku, którym zakazano iest, aby nikt z poddanych królestw Galicyi y Lodomerii dla nauk y edukacyi młodzi za granicę do Rzymskiego Collegium Niemieckiego nazwanego posyłać nie ważył się“.

28. BIELAŃSKI Piotr z Bożey y Stolicy Apostolskiej Łaski Biskup Lwowski, Halicki y Kamieniecki . . . . W Lwowie przy Kałedrze naszey S. Jerzego Męczennika dnia 22 Czerwca 1782. *Без місця і року друку [1782], fol.*

На основі правительственных розпоряджень приказує владика сим посланиєм духовенству, аби „odtąd kaznodzieie Zakonni kazania swoje wypisywali y pilnie czuwać maia, aby w samym mowieniu z kazalnicy nic najmniejszego, coby się Rządowi, poprawie karności Cerkiewney, albo powodowaniu szkół iakimkolwiek sposobem sprzeciwić mogło, nie mieszać, lecz aby lud do nayzupełniejszego zachowania praw y rozrządzenia Nayiasniejszego Maiestatu pobudzać . . . .“

1783.

29. BIELAŃSKI Piotr z Bożey y Stolicy Apostolskiej Łaski Biskup Lwowski, Halicki y Kamieniecki . . . W Lwowie przy Katedrze naszej S. Jerzego Męczennika dnia 20 Stycznia 1783. *Без місця і року друку [1783], fol.*

Повідомляє духовенство про смерть „Michała Prymowicza Diecezana y archiprezbitera katedry Naszey Lwowskiej, Officiala y Namiestnika Generalnego Metropolitalnego kiiowskiego . . .“, котрий „ . . . w długiej chorobie . . . w 66 roku życia swego w Radomyślu mieście Metropolitów Kiiowskich Rezydencyalnym dnia 3 tego miesiąca y Roku według starego kalendarza a 14 poprawnego dług śmiertelności wypłacił“. Далі згадує владика, що покійник був рукоположений 17 серпня 1740 р. в Уневі Атаназієм Шептицьким, митрополитом усеї Русі і єпископом львівським, і як сьому так і „innym po nim czterem Metropolitom Kiiowskim następnie po sobie idącym mając powierzone Duchowne Namiestnictwo Generalne Diecezji Kiiowskiej wierną czynił usługę, y aż do śmierci urząd ten nieskazitelnie sprawował, miejsce y obowiązki często nieprzytomnych w tey Diecezji Pasterzów swoich w naye cięższych przypadkach nieulekniony Mąż ten zastępował, osobliwie w roku 1768, gdy w powszechnem zamieszanu pospółstwa Ukraińskiego Unici w naye cięższym byli przesładowaniu, wielu kapłanów za Unią S. Męczeńską śmiercią poległo, chwiejących się, innych dla boiaзни śmierci, umacniał, oderwanych y obłąkanych do posłuszeństwa katolickiego Pasterza Metropolity nawracał, naprowadzał, uciśnionym zaradzał . . . niebezpieczeństwem własnego życia, tak mężnie stawil się, że S. Stolica Rzymska mając zaswiadczenie od J. W. Garampiego Nunciusza swego w Polsce na ten czas tak wielkiej gorliwości iego w nadgroде prac Apostolskich pierwiew mu Distinctorium ośmorożnego krzyża ofiarowała y tym ozdobiła, potym przydaіąc ozdoby, iako Unii S. w tey Diecezji Obrońcy, Mitry y innych Insygniow używać pozwoлиła. Ten to świętobliwy mąż nie tylko życie y zdrowie na posługi w Cerkwie S., ale y cały zapracowany majątek swoy poświęcił, y ofiarował; albowiem w mieście Żytomierzu za łaskawym Rzeczypospolitey Polskiej 1776 danym pozwoleniem ufundował Missionarzów Xięży Swieckich y dochodem dostatecznie opatrzył; kapitule naszej Lwowskiej znaczne dobrodzieystwo uczynił, resztę na wspomozienie ubogich Cerkwi, nadgroде zasłużonym, y ialmużny rozdawał . . .“ Вкінці наказує владика, аби кождий сьвященик за душу покійника відслужив одну літургію і в протягу одного місяця при кождій літургії молив ся за його душу.

30. BIELAŃSKI Piotr z Bożey y Stolicy Apostolskiej Łaski Biskup Lwowski, Halicki y Kamieniecki . . . W Lwowie przy Katedrze naszej S. Jerzego Męczennika dnia 20 Aprilis 1783. *Без місця і року друку [1783], fol.*

Повідомляє про смерть Францішка з Цетнерів Ржевускої, вдови по Михайлі Ржевускім, воеводі подільськім, що померла 31 марта 1783 в Ровдолі, і поручає духовенству, особливо в добрах Ржевуских і Цетнерів, молити ся за душу покійної, що була добродійкою руських церкв.

31. TENTAMEN ex praelectionibus linguae sanctae in Academia Leopoliensi anno 1783 die . . . mensis Julii publice subeundo, pro suprema theologiae laurea subinde obtinenda sese subjecere: D. Michael

Lewicki Nobilis Galicien. e terra Praemisliensi; D. Simeon Sklepkiwicz Galic. e terra Leopoli. sub praesidio . . . . Iosephi Skobera S. Theologiae doc. canonici, Cathed. Metrop. Leopoli. [Львів]. Typis viduae Jos. Piller [1783], 4°, стор. 8 *непаг.*

Симеон Скляпкевич був опісля парохом в Туринці і деканом жовківським.

1784.

32. АНГЕЛОВИЧ Симеон. Ex matheseos universalis Arithmeticae elem. tentamen. Leopoli. Typis viduae Jos. Piller, 1784, 4°.

33. МЫ ІОСИФЪ II, милостію Божією избранный Императоръ Римскій, всегда царствъ прибавитель, король Германіи, Венгріи, Ческій, Галиціи и Лодомеріи и проч., великій князь Явстріи, князь Бургундіи и Лотарингіи и проч. . . . Данъ въ нашемъ престолономъ градѣ Вѣннѣ 20 дня мѣца февваріа 1784. Римскаго же наслѣдственнаго владѣніа двадцать четвертаго года. Іосифъ м. п. Іоаннъ Рѣд. графъ Хотекъ. По приказѣ Его Цесарскаго Величества власною рѣкою: Іоаннъ Кѣнцеславъ Марчелкъ. *Без місця і року друку [в Відні, 1784], fol.*

В справі заведення метрикальних книг. — Згаданий монарший рескрипт передрукував А. Е. в своїй статі, уміщеній в газеті „Червоная Русь“, Львів, 1888, ч. 29 під заг: „Москалофільство 100 лѣтъ тому навадъ“.

34. ОТЪ Соборника изданнаго въ Москвѣ 1647 г. избранная книга. Въ Львовѣ, 1784, 4°.

А. С. Петрушевич догадує ся, що згаданий „Соборникъ“ виданий Старообрядцями. [Див. А. С. Петрушевичъ, Сводная галичско-русская лѣтопись съ 1772 до конца 1800 года. Часть II. Львів, 1889, стор. 217].

35. TENTAMEN ex physica quod die . . . . m. Julii MDCCLXXXIV subiverunt Rev. ac Erud. Andreas Angellowicz, Sem. Gen. ritus Graeci Cath. alumnus, — Erud. D. Antonius Baliński, — Erud. D. Paulus Berezowski. Leopoli. Typis viduae Iosephi Piller Caes. Reg. Guber. typogr., 1784, 4°, стор. 14 *непаг.*

Примірник в бібліотеці ім. Оссолінських у Львові.

1785.

36. BIELAŃSKI Petrus Dei et Apostolicae sedis gratia Episcopus Leopoliensis, Haliciensis et Kamenecensis . . . . Leopoli die 22 Mai 1785. *Без місця і року друку [1785], fol.*

В справі святкування празничних днів, яких число австрійське правитель-ство зменшило. — Се пастирське посланіє передрукував А. С. Петрушевич в своїм збірнику „Сводная галичско-русская летопись съ 1772 до яовца 1800 г.“, часть II, Львів, 1889, стор. 226—228.

37. BIELAŃSKI Piotr z Bożey y Stolicy Apostolskiej łaski Biskup Lwowski, Halicki y Kamieniecki Podolski . . . Datum w Lwowie die 5 Augusti v. s. 1785. Piotr, biskup. *Без місця і року друку [1785], fol.*

Повідомляє духовенство про смерть „Jaśnie Oswieconey Ludwiki Hrabiny z Mniszchow Potocki Kasztellanowy Krakowskiej Hetmanowy W. K. niegdy J. O. Iozefa Potockiego Kasztellana Krakowskiego, Hetmana Wielkiego Korony Polskiej Męża według Serca Boskiego, w Oyczyźnie y całej Rzeczypospolitey Chrześcijańskiej Imieniem y heroicznemi dziełami wielkiego y nieśmiertelney pamięci godnego Wodza godney równie Małżonki, która iako cnot Chrześcijańskich pobożności, hoyności na ubogich, Kościoły y sługi Boże . . . nieporównanym była wzorem . . . , nad stratą tak wielką słusznym dotknięci będąc żalem, mając w żywey pamięci światłobli-wości iey dowody, y Łaski dla Katedry Naszey wyświadczone, iak wiele Duchowienstwo Diecezji Naszych w obszernych włościach J. WW. Potockich y Mniszchow pozwo-lynych sobie swobod, nieprzeliczonych Łask y względow nayszczególniey doznaie . . . dla tego postanowiliśmy nie tylko sami . . . o Duszy iey zachować pamięć, ale i wam . . . władzą y mocą Pasterską zalecamy . . . y nadzieią wieczney nagrody obowiązujemy, abyście . . . naypierwiew śmierci J. O. Kasztellanowy trzydniowym po trzy razy dzwonieniem ludowi ogłosili . . . , a przez cały miesiąc w każde Nie-dziele y Święto ludowi . . . zalecili, y wraz z tymże po służbie Bożej po trzy pa-cierze odmawiali . . . Osobno wszystkich Parochów w Dobrach y Kollacyi J. WW. Potockich y Mniszchow zostających, y beneficia Duchowne trzymających, aby każdy iedne Msze Święte na posiłek Duszy iey ofiarował y odprawił, таж władzą przyказу-iemy, y на сумieniu obowiązujemy . . .“ — Примірник в бібліотеці „Народного Дому“ у Львові.

38. СКОРОДИНСЬКИЙ Николай д-р. Kazanie na uroczystość Zaśnienia N. Maryi P. w cerkwi parochialney mieyskiej Lwowskiej . . . przez X. Mikołaja Skorodyńskiego teologii pastoralney w Akademii Lwowskiej ord. greckiego prezbytera swieckiego miane 1785 R. *Без місця і року друку [Львів, 1785], 8^о, стор. 16 непаг.*

1786.

39. Ёвѣщѣхъ ѿ ёстествонныхъ Повѣщѣній хрїстіанскаго бого-честїа. Часть первая Первой Части Книжици На чтѣніе, Для народныхъ оучилищъ. Ко оупотребленїю Рѣскимъ оучилищамъ. Въ цесарско-кroleвскихъ ѣвластехъ. [На оборотї:] Ё. Малаа кни-жїца На чтѣніе Для оучащихса въ Народныхъ оучилищахъ въ Цесарско-Кролевскихъ ѣвластехъ. Часть первая. Накы в бого-

чѣстїи. Въ Львовѣ Тѣломъ Братска Храма Оуспѣніа Пресв. Бѣы.
Рокъ Бжїа 1787, 8^о, стр. 280.

На стор. 33 надрукований такий заголовок: „Сокращеніе великаго катехизиса безъ питаній. Съ доводами словеси писма сѣаго. Часть вторая. Книги до читанія. Для Школъ Народовыхъ“. — Примірники знаходять ся в бібліотеках „Народного Дому“, гр.-кат. митр. Капітули у Львові та у дра Ів. Франка.

1787.

40. СКОРОДИНСЬКИЙ Николай д-р. Osnowa przepisaneго w c. k. dziedzicznych państwach uczenia Teologii pastoralney przez Xiędza Fran. Giftschütza w Akademii Wiedeńskiej Teologii pastoralney c. k. pub. ord. Profes. w niemieckiem języku wydana. A z niemieckiego na polski przez Xiędza Mikołaja Skorodyńskiego S. Teologii Doktora w Akademii Lwowskiej Teologii pastoralney ces. krol. publ. ord. profesora przetłumaczona. Część pierwsza. W Lwowie w drukarni Jozefy Pillerowoy wdowy Ces. Król. Guber. Typogr. 1787, 8^о, стор. 356+15 *непаг.*

„Nic już pewniejszego byдź niemoże — говорить д-р. Ник. Скородинський у „Przedmow-i Tłumacza“ — iak że Nayaśniejszy nasz Monarcha Jozef II., oby w iak naydłuższe lata szczęśliwie nam panuiący! wszelkiey usilności nieprzebacza dla zabezpieczenia prawdziwego Dobra poddanych swoich. Oto nowy, a razem naywidoczniejszy Oycowskiy Jego staranności dowod mamy! Niedośc było dla ukształcenia dobrych Duszy Pasterzów, od których i Religii i miasta prawdziwe Dobro naybardziej zależy, dwóch w tuteyszej Akademii Teologii Pastoralney publicznych Nauczycielow z kosztem skarbu publicznego wyznaczyć, ale nadto iżby w polskim języku na Pasterzów duchownych doskonalący się wszelką łatwość mieli, Teologię Pastoralną z niemieckiego na polski język przewieść pod d. 27 Lutego R. bież: łaskawie rozkazać raczył. Chętnie przyjąłem na się ten obowiązek, a chętniey ieszcze dopełnić go usiłowалем, chcąc razem i powinność Monarsze wierność, i należyтą Publiczności przysługę okazać . . . .“

41. СКОРОДИНСЬКИЙ Николай д-р. Osnowa . . . . uczenia Teologii pastoralney przez . . . . Fran. Giftschütza . . . . z niemieckiego na polski przez . . . . Mikołaja Skorodyńskiego . . . . przetłumaczona. Część druga i ostatnia. W Lwowie w drukarni Jozefy Pillerowoy . . . . , 1787, 8^о, стор. 320+10 *непаг.*

Обі части сеї пасторальної теології заховали ся в бібліотеках „Народного Дому“, університетській і ім. Оссолинських у Львові. !

42. СКОРОДИНСЬКИЙ Николай д-р. Kazanie w nowoprzekształconey cerkwi generalnego ruskiego seminarium Lwowskiego pod czas pierwszego nabożeństwa miane przez X. Mik: Skorodyńskiego dyecezyi ruskiej lwowskiej prezbitera swieckiego, S. Theologii doktora,

w akademii lwowskiej teologii pastoralney c. k. professora ord. publ. dnia 4 Marca 1787 roku. W Lwowie. W druk. Wdow. Jozefy Pillerowey Ces. Krol. Guber. Typogr. 1787, 8°, стор. 47.

На слідуєчій по заголовку картці надрукований такий сам заголовок в німецькій мові, а потім ціла проповідь друкована по одній стороні в польськїм, а по другім в німецькїм язиці. — Примірник у бібліотеці „Народного Дому“ у Львові.

1788.

43. КЯТЄХІЗМЪ великій . . . . Типомъ изданъ при храмѣ Оуспеніа Пресв. Бѣы въ Лвоѣ, 1788, 8°.

44. LIST pastoralny do swieckiego i zakonnego Duchowienstwa tudziez do ludu dyecezyi Lwowskiej, Halickiej i Kamienieckiej o zniesieniu niektórych zabonności i nadużycia. [Dan w Lwowie, w Rezydencyi Naszey Biskupiey przy Katedralney Cerkwi Świętego Jerzego Męczennika. Dnia 6-go Maia 1788 roku. Piotr biskup]. Za naywyższym zezwoleniem. W Lwowie w Drukarni Tomasza Pillera Arcybisk. Lwow. Impres., 1788, 4°, стор. 12 *непаг.*

Примірники в бібліотеці „Народного Дому“ та Наук. Тов. ім. Шевч. у Львові. Передруковано в Збірнику істор.-фільовоф. секції Наук. Тов. ім. Шевченка, т. V, Львів, 1903, стор. 60—70.

45. ФИЛИПОВИЧ Ігнатій д-р. W dzień uroczysty B. Jana z Dukli w kościele J XX. Bernardynow w Lwowie kazanie I. W. N. I. Xiędzu Piotrowi Bielańskiemu biskupowi Lwowskiemu przypisane. Dnia 13 Lipca r. 1788 miane przez X. Ignacego Filipowicza Z. S. B. W. Filozofii i S. Teologii Doktora. W Lwowie. Drukiem Pillerowskim [1788], 4°, стор. 14 *непаг.*

1789.

46. BIELAŃSKI Piotr z Bożey y Stolicy Apostolskiej łaski Biskup Lwowski, Halicki y Kamieniecki Podolski . . . . Dan w Lwowie dnia 16 Aprilis 1789. *Без місця і року друку [1789], fol.*

Поручає духовенству і вірним дієцезії каменецької просити у Бога ласки для вібраних на соймі станів польської Річипосполитої.

47. БІЛЕЦЬКИЙ Андрій. Positiones selectae ex universis disciplinis theologicis, quas pro laurea doctorati consequenda publice propugnandas Rev. Andreas Bielecki . . . . Seminarii Generalis Rit. Graeci Cath. alumnus. Leopoli. Anno 1789, 4°.

Примірник в бібліотеці ім. Оссолявських у Львові.

48. OPISANIE publicznego święcenia wody w stołecznym mieście Galicyi Lwowie przez JW. Imci Xiędza Piotra Bielanskiego Biskupa Lwowskiego, Halickiego y Kamienieckiego, odprawionego w dzień uroczystości Ziawienia Bożego podług nowego 17, podług starego kalendarza 6 Stycznia przypadaiący, za staraniem JJ. PP. uprzewileiowanych nadwornym Dekretem Cesarskim Nacyi Ruskiej Seniorów a razem Kollatorow i Prowizorów Cerkwi parafialney Lwowskiej mieyskiej. W Lwowie, w drukarni Pillerowskiej [1789], 4°, стор. 20 непаг.

Уміщене тут також „Kazanie“ виголошене підчас того торжества. — Примірник в бібліотечі ім. Оссолінських у Львові.

49. USTAWY dyceczalne podczas generalney kongregacyi dziekańskiej r. 1789 d. 7 miesiąca Lipca w Kamieńcu Podolskim . . . . uchwalone . . . . , a z rozkazu Piotra Bielańskiego Lwowskiego, Halickiego i Kamienieckiego Podolskiego Biskupa do druku podane. W Berdyczowie, w drukarni WW. OO. Karmelitów bosych [1789], 8°, 3¹/₂ аркуша.

Примірник в музею кн. Чарториских у Кракові.

50. ФИЛИПОВИЧ Ігнатій д-р. In laudem div. Gregorii Nazianzeni ecclesiac doctoris Oratio dicta in Basilica principis Apostolorum S. Petri Vaticana, Romae A. D. 1774 die 15 Junii per Ignatium Fili powicz presbyterum Ord. S. Basilii M. Philosophiae et sacr. Theologiae doctorem tunc Collegii Romani Graec. Alumnum. Leopoli. Litteris Pillerianis, 1789, 8°, стор. 4+14.

З грецькою передмовою і латинськими віршами, присвяченими Янови гр. Ржевуському, старості дрогобицькому.

1790.

51. BIELAŃSKI Piotr z Bożej y Stolicy Apostolskiej łaski Biskup Lwowski, Halicki y Kamieniecki Podolski . . . . Dan w Lwowie przy katedrze naszej S. Jerzego Męczennika. *Без місця і року друку [1790], fol.*

Поручає духовенству каменецької єпархії зайнятиш щиро поучуванем люду.

52. БУКВАРЬ ѡзвѣкъ славѣнскаго чтѣнїѧ ѧ писанїѧ оуѣщанимѧ въ полѣзное рѣководѣнїе, тѣпомѧ ѡзданїѧ при храмѣ Оуспѣнїѧ прѣтыѧ Бѣмы въ вѣоспасѣмоуѧ градѣ Львовѣ. Рѣкъ Божїѧ ѡдѣщѣ, мѣѧ Оѣтѡврїѧ ѧ днѧ, 8°, стор. 120 непаг.

Зміст: а) [азбука]; б) Слоги ѡзъ двоухъ писменъ; в) Речѣнїѧ ѡзъ ѣдїнагѡ трїхъ писменнагѡ слога; г) Речѣнїѧ ѡзъ двоухъ чѣтырїхъ писменнагѡ слога; д) Речѣнїѧ ѡзъ разнагѡ числѧ слѡгѡвъ; е) Речѣнїѧ ѣдїнагѡ слѡга, составлѣннагѡ ѡзъ разнагѡ числѧ писменъ;

ж) Рѣчь ізъ реченій составленнаа; з) Слоги подъ титлаи; і) Просодіа строчнаа; и) Просодіа вѣрхнаа; ѥ) Примѣчаніе; к) О Божѣ; л) О Божіемъ промыслѣ; м) Тѣмъ Новагъ Заветъ; н) Заповѣди церковнагъ правител[с]тва; о) О законѣ Божіи; п) Число. Церк: Гражд: Лат: р) Молитвы Оутрѣнныа; с) Исповѣдъ повѣдѣній; т) Молитвы прѣдъ бѣдомъ; у) Благодареніе по бѣдѣ; ф) Молитвы прѣдъ вѣчерію; х) Благодареніе по вѣчеріи; ц) Молитвы на сонъ граждшымъ; ч) Служеніе до сабжи Бжіа. Дѣтѣмъ младымъ бѣгопотребное; ш) Полѣтика свѣцкаа ѿ Иностранныхъ Иторшвъ вкратцѣ сокращенаа. Младымъ прилична, всѣмъ же обще бѣгопотребнаа. Главѣ а. Ѿ пристойномъ оуложенью тѣла; Главѣ б. О способѣ захованаса при столѣ; Главѣ в. Ѿ хожденіи; Главѣ г. Икъ принадлежить зъ людми шходитиса; Главѣ д. Ѿ мѣст ѥ розмѣвахъ; Оуѣщаніа быша; ш) Придатокъ до Бскавля. Ѿглавленіе всеобщее Кѣтихисмѣ. Предкаряущимъ оуваги. Рѣзѣвленіе пѣрвое — Рѣзѣвленіе трѣтее. — Про сей „Букваръ“ дива: Я. Г. [оловацкий]: Первые учебники Галицкой Руси подъ австрійскимъ правительствомъ, изданные сто лѣтъ тому назадъ, „Новый Проломъ“, Львів, 1887, ч. 426. Приміряни сього букваря в бібліотѣцї гр. кат. еп. Капітули в Перемишлї і у д-ра Ів Франка [але не повний, брак заголовка].

53. ЗАХАРІЯСЕВИЧ Теодор. Мѣтѣа Дѣннѣмѣвѣра Богосл. Доктора ѥ Історіи Церковнаа въ Оуниверситетѣ Вѣндов. Профес. Пѣвл. Ѳрдѣн. Нѣстѣвленіа Історіи Церковнаа Н. З. Латѣнски ѥзданнаа, Ѳеодѡромъ же Захаріѣсѣвичомъ Істор. Церковнаа къ Оуниверситетѣ Львовскомъ въ Рѣскомъ ѣзыцѣ Професоромъ Пѣвл. ѥ Пресвитеремъ Львовскіа Діецезіи на Рѣскій ѣзыкъ преведеннаа. Часть первая. Въ Львѡвѣ. Въ Типографіи Церкве Храма Оусп. П. Бѣы Станропѣгін. Лѣта 1847, 8^о, стор. 676.

54. ЗАХАРІЯСЕВИЧ Теодор. Мѣтѣа Дѣннѣмѣвѣра . . . . Нѣстѣвленіа Історіи Церковнаа Н. З. Латѣнски ѥзданнаа, Ѳеодѡромъ же Захаріѣсѣвичомъ . . . . на Рѣскій ѣзыкъ преведен. Часть вторая. Въ Львѡвѣ. Въ Типографіи Церкве Храма Оусп. П. Бѣы Станропѣгін. Лѣта 1847, 8^о, стор. 12 непаг. + 532.

Перекладчик помѣстив у II-й части „Прѣдѣсловіе преводаитѣа“, де говоритъ: „Ико на добрыхъ пастырѣхъ дѡшъ состоитъ истинное благополѣіе дрѣжества чело-вѣческаго, ѥ когнуждо бѡебъ челоѣка безсѣминтѣно єсть; а ꙗкоже пастыріе нераждающе но вываютъ ѡбѣщѣнемса ѡнымъ, ꙗже прилична єсть санови ѥхъ, весма ѥзѣстѣно єсть Ѳсюдѡ нанести подобаетъ, когъ праведни многолѣтне достопамятѣный Велѣдѣржанный Имперѣторъ Іѡсѣфъ к. бѣгополѣиа народа подѣластитѣлнагъ си паче всѣхъ желающъ, ко прочіихъ тѣшаніахъ своихъ ѡ сіе найпаче печашеся, да доволно ѡбѣщѣнны єдѡтъ хотѣшии санъ пастырей справовати. Коликиа же, ѥ безъ смертѣнаа хвалы достѡннѣ єсть сей Блѣдѣтѣль. Ике благополѣиа ѡбластей своихъ Галицин, ѥ Подомерин, ѡ народа Рѣскагъ по превелѣи части складающагъса єсмѡ народѡ ѡ нѣсколко оуже вѣкѡвъ въ веліи невѣдомѡсти погрѣженѡ, подаде рѣкѡ помощи, зане ѡустановиє со превѣлѣимъ сокровища народнагъ иждивѣнемъ, набки любомѡдѣрскіа, ѥ богословскіа въ рѣскомъ ѣзыцѣ, восхѡтѣ, да юношество Рѣское сана дѡхѡвнагъ желающее, а щедрѡтою Влѣдѣтѣла при хвалѣнѣишнихъ дохѡдѣхъ содержанное, ѡбѣщѣнишса приличниа людей вѣрѣннихъ пастѣкъ своихъ, въ нѣжнихъ къ благополѣію истѣннахъ оусовершенти потѣнтѣса. И да сіе своє намѣреніе, сію благѡю мыслѣ, ѡудѡбіє въ дѣйство приведеѣа многолѣтне достопамятѣный Имперѣторъ, книги по-

трекнѣмъ оуѣцаишѣмъ, и оуѣчителѣмъ, въ академіахъ ѿ себе оустановленнѣхъ, въ образъ и ѡснованіе преписаннымъ на рѣскій ѣзыкъ переводити повелѣ ѡсобеннѣ же надворнымъ постановленіемъ повелѣ перевести дѣло Матѣя Данненмаура ново изданное, въ немже въ кратцѣ наставленія Історіи церковныя ѿ начатка Цркви Хѣй даже до нашихъ временъ закінючуются. Дѣла сего рѣже миѣ въ народныхъ предчтеніахъ ѡснованіемъ єсть, трѣба на м. вложенный по монѣ снамъ исполнити оуѣсловахъ; тѣмъ паче зане вѣмъ, ѡко вѣдоуєсть Історіи церковныя не токмо оуѣцаишѣмъ богословію, но и коємждо полезна єсть. . . . Ёже касаетъ перевода, зане частѣ выраженій простѣхъ оупотребнѣхъ, сего да не кто миѣ ѿ иностраннѣхъ въ сало вѣмѣнѣтъ. Ёй бо трѣба мой єдине токмо налѣраєтъ къ ползѣ юношества Рѣскаго Галиціанскаго въ сѣкателищѣ Львовскомъ Рѣскомъ богословію оуѣцаишѣмъ, и прочіиѣхъ въ тойже єбласти свойственнымъ образомъ глаголющѣхъ. Изложихъ оуѣкъ ѣзъ къ преведенію свидѣтелствъ Історичнѣхъ, аѣторовъ Рѣскимъ писмомъ, дѣла же ихъ въ свойственнымъ ихъ писаніа ѣзыцѣ: первое тогѣ радн, да кійждо несвѣдомъ иностраннаго ѣзыка, свидѣтелей поне вѣсть; второе да вѣдѣши тыа ѣзыки оудобѣ свидѣтелства въ книгахъ выраженныхъ ѡбращѣтъ. Пріимн оубо блгосклонный читателю хѣдый трѣба сей оусерднѣ, и читалъ полезнаа сѣа Історическаа наставленія блгодарн блгодѣтелствѣющѣ ти Імператорѣ, єгоже ѡтеческій промыслъ наставленія радн просвѣщенія твоего способъ избобрѣте, да бысь могаъ познати, кола пріятніи и сладкіи єсть плоды на собственнѣй нашей ннѣхъ произрастѣи. — Примірники в бібліотекахъ „Народного Дому“, університетскій і ім. Оссолінськихъ у Львові.

55. ЛОДИЙ Петро. Ономастїконъ Превеленѣйшомъ Господинѣ Николаю Ёкородинскомъ, єпископства Львовско-Галицко-Каменецкаго Намѣстникѣ, засѣданій консисторіальнѣхъ перкоприсѣдателью и кесарево-царскомъ чрезъ Галицію и Лодомерію книгъ Россійскѣхъ ревизорѣ, осебленѣйшомъ наѣкъ покровителю на день 5 Декамвриа сѣдѣланъ Петромъ Лодіємъ въ Оуниверситетѣ Львовскомъ Любомѣдріа оумозрителнаго и дѣйствителнаго кесарево-царскимъ народнымъ въ Россійскомъ ѣзыцѣ профессоромъ. Въ Львовѣ. Тѣпомъ церкви Храма Оуспенія Прѣтыа Бѣы Стагнопѣгїи лѣта 7497, 4^о, стор. 8 непаг.

На четвертій картцї уміщена: „Ода мѣзъ Россійскѣхъ въ чєсть Николаю Ёкородинскомъ“. — Панєгірикъ сей невѣстний бібліографамъ; згадує про него лише А. С. Петрушевичъ у двохъ своїхъ працяхъ: „Хронологическая роспись церковныхъ и мірскихъ рускословенскихъ книгъ, напечатанныхъ кирилловскими буквами въ городѣ Львовѣ, начиная съ 1574 до 1800 года“ [Временникъ Ставропігійского Института на г. 1885, Львів, 1884, стор. 113—133] і „Сводная галицко-русская лѣтопись съ 1772 до конца 1800 года. Часть II“, Львів, 1889, стор. 313.

56. ЛОДИЙ Петро. Христїана Бавмейстера Главныхъ Горлицкихъ оучилищъ оуправителя Наставленія Любомѣдріа Правовѣдѣтельнаго содержаща Любомѣдріе практическое, всеобщее Право єстественное, Іѣдікѣ и Полїтикѣ, съ Латинскаго на Рѣсскій ѣзыкъ переведенна ѿ Петра Лодіа Въ Оуниверситетѣ Львовскомъ Любомѣдріа оумозрителнаго и дѣйствителнаго Кесарево Царскаго Народнаго Профессора [.] Въ Львовѣ [.] Тѣпомъ Церкви

Храма Прстыа Бѣы Етапноѣгін. Лѣта 1800, стор.
14 непаг. + 438 + 14 непаг.

Перекладчик присвятив свою працю „Ѣгѣ Превосходительства Високопреосвященнѣйшомѣ Господинѣ Яндрею Бачинскомѣ Епископѣ Мѣнкачевскомѣ Е. Апостола Петра Ѡ Тапозы Яѣвѣ, Ѣгѣ кесарѣво-королевскагѣ Величества вѣдѣрномѣ сана совѣтникѣ Многостивнѣйшемѣ Благодѣтелю и покровителю моемѣ“, — а відтак на третій картці говорять: „Превосходитѣлнѣйшій Господине Благодѣтелю многостивнѣйшій Междѣ прочими всегнѣстѣйшихъ Кесарей, и Апостолскихъ Царей нашихъ премногими благодѣланіями, и ниже Грекокадолническій канрѣ, и народы наши во Оугорской, и Горватской державѣ, въ Галиціи и Лодомеріи, и седмоградскомѣ Княжествѣ окнтаюціи въ преходащамъ лѣта и зокнанихъ оуѣдирнишася, съ всесердїемъ почитаема оушій, и народный домѣ (семинаріѣмъ) для сово-кѣпнагѣ воспитанія, и наставленія юнагѣхъ канра поманѣстѣхъ наредѣмъ нашихъ перѣѣ въ царствующемъ градѣ Вїєннѣ (1774) Ѡ всеблагочестивѣйшымъ Монархѣмъ Маріи Тересіи воздвигнемъ, таже въ первинствуюціи Галиціи градѣ Львовѣ (лѣта 1785) преложнемъ, и зокнанихъ ѡбогащенъ, и зрадними преимѣстѣхъ ѡбдаренъ, и на послѣдокъ ради юношества Руссїйскагѣ, и оныхъ въ семінарїи питомцевъ, иже бы въ матернемъ славенскомъ ѣзыцѣ своемъ наѣки Аккомѣдскія и богословскія слышати желали, новымъ неѣцѣненнымъ благодѣтелствомъ, сїестъ всемногостивнѣйшимъ въ кесарѣво Царскомъ Львовскомъ Оуниверситетѣ Рускихъ Кафедрѣ и Оучителей поставленіемъ Ѡ принопамятнагѣхъ Вѣлкодержаннагѣ Івсифѣ вторагѣхъ оуѣтѣчанъ, и Ѡ Пресвѣтлѣйшагѣхъ Леополда вторагѣхъ новоѣтверженъ. Ѡ снабдѣніи сїихъ и прочихъ ошечародныхъ Многостей Царскихъ колнѣхъ въ Превосходитѣлнѣйшій Іѣрхїерее! хѣдатѣйствовали; колнѣе тїаніє, и трѣды въ правленіи оугроруссїйскія Церкви за лѣта 19 положили колнѣю склонность, и шедротѣ всемъ питомцѣмъ Вашимъ, все-кнѣже мнѣ въ наѣкахъ оуѣпражданаюшѣсѣ показали бѣте, помышала не долгѣхъ совѣщахсѣ, комѣхъ Яѣзѣ предѣпоманѣстѣхъ оушнѣхъ и совѣтѣнныхъ благѣ оуѣтѣтннѣхъ сїи перѣхъ плодѣхъ сїи наѣки моемъ въ жертѣхъ принести, и всемирннѣхъ ѡсвѣтити имѣла. Благоволатѣ оуѣшъ Високодостойнѣйшій Іѣрхїерее! Многостнѣхъ приати начатки сіѣхъ, хотай Вашнмъ добродѣтелемъ и заслѣгамъ несоравненна, ѡднакожѣ со оуѣсердїемъ въ знакѣ должнагѣхъ Вамъ благо-дарствѣхъ мною приношаемъ. Главное Яма Вашегѣ Превосходительства Книжннѣ сїи въ довоаное покровнѣтельство, и величайшѣю цѣнѣ, мнѣже во всенанѣйшее ко далшемѣхъ прѣ-дѣпѣванію, и ради ѡшечагѣхъ добра трѣдолюбію поощреніє вѣдетъ. За которахъ Вамъ благопо-лѣчное долгоденствїє Ѡ сердца всегда желати, и съ достодолжною благодарностію Васѣ искреннѣйше почитати непрестанѣ. Превосходительства Вашегѣ Многостивнѣйшагѣхъ Благодѣ-теля Приданнѣйшій Клієнтъ Петръ Лодїи Книги Переводчикъ“. По тїй присвятіи насту-пає „Предисловіє переводника ко всегосклонномѣ читателю“, в котрїмъ П. Лодїи зазначує, що „ . . . прозорливннѣхъ ѡчнма разсмотрѣла всегнѣстѣйшій Монархъ Безсмертннѣхъ Пѣ-лати Івсифѣ Вторый, правдннѣхъ благополѣчіѣхъ челоѣчѣскагѣхъ покровнѣтель и производнѣтель когда проходахъ кранннѣхъ госѣдарства своегѣхъ прозрѣла оуѣпадаше сѣстѣаніє Руссїйскагѣхъ най-паче народа, который чрезѣ нѣсколко столѣтїи въ глѣбокомѣхъ невѣжествѣхъ погрѣженъ быти принѣждашесѣ. Тѣмъже да покажетъ ѡтечѣское Ѡ благополѣчїи оуѣпадашагѣхъ народа попеченіє, ко моантѣхъ припадаюшнѣхъ къ немѣхъ правнѣтелей Церковныхъ многостивное ѡуѣхо приклони, и Ѡверзѣ сокровннѣхъ народное, народнахъ ѡуѣчнлннѣхъ любѣмѣдѣрскахъ, и богословскахъ въ матер-немъ ѣзыцѣхъ разтворннѣхъ повелѣла, іѣко да снѣхъ ѡтечѣскимъ промысломъ своимъ Ѡ стана оуѣпадашагѣхъ народѣхъ нашѣхъ воздвнѣгнетъ, єгѣже ради нѣзнѣніѣхъ Латннскагѣхъ ѣзыка, а снѣхъ и нѣзнѣннѣхъ ко благополѣчїю истнннѣхъ лншнѣтнѣхъ принѣженъ башѣ. Єє єсть неѣцѣненное сокровннѣхъ прѣдѣченннѣхъ Кесаремъ намѣхъ поданное! которое Пресвѣтлнѣхъ Кесарѣхъ Леополда вторый при славномъ на престолѣхъ Госѣдарства возшѣствїи своимъ неѣмѣтннѣхъ благопо-лѣчіѣхъ подданннѣскагѣхъ тїаніємъ на припадѣнієхъ реченннѣхъ правнѣтелей покровнѣтельствѣтѣхъ,

пoтвeрждaєтa нa oб'р'єплaєтa. Кo iспoлнєннє всємилoстивѣйшaгo нaмѣрєннѣ Імпєрaтoрcкaгo вьсoчaйшєгo Вѣдєнcкoгo нaбѣ пpaвѣтєлcтвo при вoзбѣждєннѣ снхѣ oб'чѣннцѣ 1787 гoдa впрѣдѣнaлo, дa дѣлo Хрїстїaнa Бaдмєйстєрa вѣ лoбoлѣдрїи oб'мoзрѣтєлнoмѣ нa дѣйствѣтєлнoмѣ прєпoдaєтєcя, нe пo мнoзѣ пoвєлѣлo вaшє, дa нa рѣсїйcкїй лaзкѣ прєлoжѣтєcя, чтo пoнєжє трѣдaвѣтѣ мoнхѣ кacaшєcя, нє мєдлєннѣ дѣлa рѣцѣ прѣлoжѣтѣ, нa пo мѣрѣ слa, aцє нa вѣ нєдoстaткѣ нѣжднѣхѣ кѣ прєвєдєннє срєдcтѣй cыѣ єднoнoу длa пoлзѣ oб'чaшaгo cя юнoшєствa Гaллїцїйcкaгo прєлoжѣтѣ. Сєлa рaдѣ прѣчѣннѣ дa нє пoчѣдaтєcя прocтѣмѣ нoгдa вѣрaжєннѣмѣ кaлoгocлoннѣмѣ чѣтaтєлѣ! нo пaчє трѣднєшємѣcя кaлoгoб'трoбнѣмѣ дa прocтѣтѣ при нoкoнacѣждєннoмѣ кaлoгoпoлчїa дрєкѣ нa нoкoпрoнзрaштєлѣмѣ рaдѣcя пoлoдѣ . . . Прїймѣннѣ oб'чєм лoбoлѣдaшїмѣ чѣтaтєлєу мaлѣю cїю, нo кєштєвoмѣ кaжнѣю кнїжнїцѣ, нa чѣтaлa пoлзѣ рaдѣ тїкoлa cодѣлaннѣю кaлoгoдaрн кaлoгoгoтѣннѣмѣ oб'сєрдѣлѣмѣ вcємѣшємѣcя зa дaннѣю тѣ cѣ кѣшѣє чєлoкѣкoлoбєннѣйшѣю cаmoдєржнїцѣу Мaрїю Өвєрєcїю, кoтoрѣмѣ cпacєшєнcя чaдo-рoдїaмнѣ, ѡ нїхѣ кєзємєртнaгo Іѣнcѣa oснoкaтєлємѣ, Прєcкѣтaлaгo Лєoпoлдa пoкрoкѣтєлємѣ кaлoгoпoлчїa тїкoгo мѣзѣ Рѣсїйcкaгo Гєлѣкoнa кєлєглaчнѣмѣ пoютѣ, нa пѣтї нєпрєcтaнcтѣ“. — Прїмїрнїк в бїблїoтєцѣ „Нaрoднoгo Дoмy“ y Лѣвoвѣ.

57. NOS LEOPOLDUS II. Divina favente Clementia Hungariae, Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, Slavoniae, Galiciae, Lodomeriae Rex etc. *Бєз мїcцѣя і рoкy друкy [в Вїднѣ, 1790], fol. cтoр. 6 нєпaл.*

Гpaмoтa cя вїдaнa рaзoм з прєклaдoм y пoльcкїм лaзїцѣ — Лaтїнcкїй тєкcт звучїтѣ: „Vobis fidelibus Nostris sincere dilectis Episcopis ritus graeci Catholicis Galiciensibus salutem, et gratiae, clementiaeque Nostrae Regiae continuum erga vos incrementum. Considerantes ritum graeco-catholicum a tempore revindicationis Galiciae et Lodomeriae regnorum, debitam semper erga Nos, Nostramque Domum devotionem in omnibus occasionibus demonstrasse, humillimis petitis vestris Nobis dđto 30-ma Maii currentis Anni exhibitis animo deliberato et ex plenitudine Regiae potestatis Nostrae annuere decrevimus, et insistendo Decretis et Privilegiis tum ab immediato, tum ab anterioribus antecessoribus Nostris latis coaequationem rituum Catholicorum quoad omnia firmantibus eandem rituum catholicorum coaequationem in Regnis Nostris Galiciae et Lodomeriae, utpote justam et bono aequae religionis ac civitatis proficuum autoritate Nostra Regia confirmamus, firmiter mandantes: Primo: Ne unus catholicus alterum aequae catholicum ritum contemnat, impediatur, aut molestetur, aut praeferentiam aliquam sibi appropriet. Secundo: Ut iisdem juribus admissionis ad promotiones, iisdem Privilegiis ac dignitatibus aequae Clerus atque civilis status ritum graeco-catholicum sequens, in Regnis Nostris fruatur, et frui permittatur. Tertio: Ne unus ritus alterum in obeundis suis muniis, ac adimplendis consuetis devotionibus quocunque modo impedire praesumat, vel ab aliis impediri, turbari, aut molestari permittat modo aliquali; enimvero si qui ex Nobis subjectis quidpiam in obversum attentare praesumpserint. noverint semet indignationem Nostram incursuros. In quorum fidem et testimonium hasce litteras Nostras confirmantes propria manus Nostrae subscriptione et secreti maioris sigilli Nostri, quo ut Galiciae et Lodomeriae Rex utimur, impendentis munimine roboratas expediri, et Vobis in perpetuam rei memoriam extradi jussimus. Datum per manus fidelis Nostri Nobisque sincere dilecti spectabilis et magnifici Comitissae Leopoldi Krakowski de Kollowrat, Consilarii Nostri actualis intimi, ac Camerarii, Regis Bohemiae supremi, et Archiducis Austriae primi Cancellarii, auri Velleris nec non Ordinis sancti Stephani magnae Crucis Equitis, in Archiducali Civitate Nostra Vienna die octava mensis Julii. Anno Domini millesimo septingentesimo nonagesimo, Regnorum Nostrorum primo. Leopoldus mp. Leopoldus Comes

a Kollowrat Regis Bohemiae supremus, et Archiducis Austriae primus Cancellarius. Joannes Venceslaus Comes ab Ugarte mp. Ad Mandatum Sacrae Regiae Maiestatis proprium, Iosephus Comes O'Donel⁴.

58. СОБОРНИКЪ или паче нѣкоторыхъ на всакъ день потребныхъ моленій собраніе съ мѣсяцесловомъ. Напечатася въ типографіи Львовской при церкве Оуспеніа Пр. Бѣы Р. Б. „аѵчѣ, 8^о.

59. СОБОРНИКЪ или паче нѣкоторыхъ на всакъ день потребныхъ моленій собраніе. Напечатася въ типографіи Львовской при церкве Оуспеніа Пр. Бѣы Р. Б. „аѵчѣ, 8^о.

Без „мѣсяцеслова“.

60. ЧАСОСЛОВЪ малый. Въ Львовѣ. Типомъ Братства при церкве Оуспеніа Пр. Бѣы, 1790, 8^о.

Про видане сего „Часослова“ згадує Я. Головацкий Галицко-русская библіографія съ 1772—1848 г. „Галичанинъ“, Львів, 1863, стор. 312; Дополненіє къ очерку славяно-русской библіографіи В. М. Ундольскаго. С-Петербургъ, 1874, стор. 37, № 173] — Порівняй „Часослова“, наведений під р. 1791, № 65.

1791.

61. ЖИТІЄ Николаа Чудотворца. Въ Львовѣ, 1791, 4^о, стор. 251+1 картка.

Про се видане згадує в своїй праці В. М. Ундольскій: „Очеркъ славяно-русской библіографіи“, Москва, 1871, стор. 274, № 2958 з тою приміткою, що примірник є в Синодальній бібліотеці.

62. КУКОЛЬНИК Василь. Treść nauki rolniczej. Zamość, 1791, 8^о.

63. ЛОДИЙ Петро. Ономастичномъ Превелебнѣйшомъ Господинъ Антонію Ангеловичъ Єпископства Львовско-Галицко-Каменецкаго Каноникъ, Засѣданій Консисторіалныхъ второприсѣдателю, Коммиссіи Церковныхъ Кесарево-Царскомъ Совѣтникъ, С. Богословіа Докторъ, Нынѣже Кесарево-Царскіа Руссійскіа Генералнымъ Львовскіа Семинаріи Ректоръ, особливѣйшемъ навкѣ рачителю, и покровителю. На день дї. Априла содѣланъ Петромъ Лодіємъ, Въ Оуниверситетѣ Львовскомъ Любомъдріа оумозрителнаго и дѣйствителнаго Кесарево-Царскій народнымъ въ Руссійскомъ языцѣ Профессоромъ въ Львовѣ [.] Типомъ Цркви Храма Оуспеніа Пртыа Бѣы ставропѣгін. Лѣта 1791, 4^о, стор. 8 непаг.

На обороті заголовка читає ся „Предисловіє“, відтак на стор. 3 „Оусердана желанія юнагв рвсѣйскагв клира“, а на стор. 7 „Ода праздннкѣ тезоименитства тогвжде. — Примірник в бібліотеці „Народного Дому“.

64. ФИЛИПОВИЧ Ігнатій д-р. Bytność powtorzona . . . .
X. Piotra Bielanskiego, biskupa Lwowskiego, Halickiego y Kamienieckiego w klasztorze Bazylianskim Podhoreckim celebruiącego w dzień S. Onufrego R. P. 1791, 12 czerwca głoszona. W Lwowie, [1791], 4°, стор. 8 *непаг.*

65. ЧАСОСЛОВЪ въ немже чинъ часовъ церковныхъ и иныхъ моленій ношныхъ и дневныхъ. Напечатана тѣломъ Братства при церкве Оуспеніа Престѣла Бѣы. Въ Лвовѣ, мѣа Ноемврѣа дна 5 року Бѣѣа 1791, 8°, стор. 4 *непаг.* + 171 *пагін.* по одній стороні + 2 *непаг.*

Примірник в музею кн. Чарториских у Кракові. — Порівняй „Часословъ“, наведений під р. 1790, № 60.

66. ПСАЛТИРЬ блаженнаго пророка и царя Давида . . . .
Тѣломъ Братства при церкве Оуспеніа Пр. Бѣы въ Лвовѣ, 1791, 4°, *карток 363.*

Про сей „Псалтирь“ згадує в своїй праці В. М. Ундольскій: „Очеркъ славяно-русской библиографіи“, Москва, 1871, стор. 261, № 2960 з тою приміткою, що примірник знаходять ся в Синодальній бібліотеці.

1792.

67. GRATULATIO ad Illmum ac Reumum Max. Rylo epis. Premisliensem . . . . Secundas primitias . . . . celebrantem . . . . Premisliae, 1792, *fol.*

Вірші в латинським і польським язиці з поводу секундиції сьвященства еп. Макс. Рилла.

68. PRAEFATIO ad Illmum ac Reumum D. Maximilianum Rylo episcopum Premisliensem . . . . secundas primitias sua in ecclesia cathedrali R. G. C. anno 1792 die 16 Sept. celebrantem ab uno ex canonicis et consiliaris eius habita. Premisliae, 1792, 4°, стор. 4 *непаг.*

69. СПОНРИНГ' Юліян. Oratio Panegyrica Illmo ac Reumo Dno Maximiliano Rylo, episcopo Premisliensi, ordinis s. Stanislai Equiti secundas Primitias sua in ecclesia cathedrali R. G. C. anno 1792 die 16-ta Septembris celebranti, declamata et dedicata. Premisliae. Тип. Ant. Matyaszowski, 1792, 4°, стор. 12 *непаг.*

З гербом еп. Макс. Рилла на оборотній стороні заголовка.

70. ШАЙДОВИЧ Іван. День Рожденіа Ісусе Вельможнаго Найпревелевнѣйшаго Господина Господина Васіліа Матковскаго Протонотаріа Апостолскаго, Барскаго, Церкви Рвскої Оффціала, и его Королевскої Милости и Речи-Посполитой въ Воеводствѣ Подолскомъ повѣта Латичевскаго Градо-Воннскаго Комісаря, пѣніемъ стихотворнымъ отъ всенижайшаго Его Достоинства почитателя Іоанна Шайдовѣча Восторжествованный. Рокъ 4474. Дна 5. Іанваріа. Без місця друку [у Львові], 4^о, стор. 4 непаг.

При кінці вірша автор додав: „Припѣваше къ Авокѣ Ісусе Вельможнаго и Найпревелевнѣйшаго Господина Господина Всенижайшій Ракъ Іоанъ Шайдовѣчъ“. — Вірш сей подав передруком в цілости А. С. Петрушевич у своїй книзі „Дополненія къ сводной галицко-русской летописи съ 1772 до 1813 г.“, Львів, 1897, стор. 250—251.

1793.

71. BIELAŃSKI Piotr z Bożey y Stolicy Apostolskiey łaski Biskup lwowski, halicki y kamieniecki . . . . Dan w Lwowie przy katedrze naszej S. Jerzego męczennika dnia 30 listopada 1793. *Без місця і року друку [1793], fol.*

Повідомляє духовенство про смерть перемиського еп. Макс. Рилла з тим додатком, що по тій причині, на основі доволу правительства з дня 26 падолиста, обіймає він адміністрацію згаданої єпархії, а для веденя адміністративної юрисдикції висилає до Перемишля Николая Скородинського, яко свого генерального намісника.

72. КЯТЯВЯГІА безъ нотъ. Въ Авовѣ, 1793, 12^о.

73. МАРТУРОЛОГІОН илї Мѣченикословъ. Соборникъ дванадѣсати Мѣей въ себѣ содержащій житіа сѣхъ мѣнкъ, ѿ исповѣдниквъ въ кратцѣ изъясляющій, ѿ Латінскаго Ма[р]турологіа Гѣйшимъ Бенедіктомъ тогѡ ймене дї. Папою Римскимъ издаваго чрѣзъ єдінаго ѿ Гѣйтелскаго сана на славенскій ѿзыкъ преведенъ въ Типографіи Етавропигіалноу Лѣта Гѣна 4474, напечатанъ въ Авовѣ, 4^о, стор. 2 непаг. + 164 пагінованих по одній стороні.

Переклад еп. Макс. Рилла. — На обороті заголовка: Книга Мартурологіон илї Мѣченикословъ речѣна Гѣйшимъ Бенедіктомъ дї Папою Римскимъ латінскімъ издава, ѿнѣ на славенскій ѿзыкъ преведена, ѿко ничтѡже вѣрѣ сѣй кадоличѣскій, илї бѣгонравію хрїстіанскомѣ, и всевысочайшимъ царственимъ расположініамъ протївное содержаща єждає, да пакн тупомъ и на томже ѿзыкѣ славенскомъ издастса. въ Авовѣ дна 5. мѣа марта 4474. Николай Скородінскій Дієцєсін Авовскіа Вѣкаріи Генералный, Книгъ Рѣскихъ въ Галиціи и Подоліи Всевысочайшоу Царственноу влѣстію ценсоръ“. — Примірник в бібліотеці „Народного Дому“ у Львові.

74. СОБОРНИКЪ . . . . Въ Авовѣ, 1793, fol., карток 6+871.

„Соборникъ“ сей виданий старообрядцями. — Диви: В. М. Ундольскій, Очеркъ славяно-русской библиографіи. Москва, 1871, стор. 276, № 2994.

1794.

75. **ЗБОРНИКЪ** йли паче нѣкоторыхъ на всѣкъ день по-
требныхъ молѣній собраніе, мірскимъ и дѣховнымъ къ оугод-
нѣишемъ оупотребленію приличный. Напечатася въ Типографіи
Лвовской при церкви Оуспен. Пресв. Бѣы рокъ Божіа 1844, 16°,
картокъ 240 [з місяцословом].

76. **ЗБОРНИКЪ** йли паче нѣкоторыхъ . . . . . молѣній
собраніе . . . . . Напечатася въ Типографіи Лвовской при церкви
Оуспен. Пресв. Бѣы рокъ Божіа 1844, 16°, картотъ 102 [без
місяцослова].

77. **ФИЛИПОВИЧ** Ігнатій д-р. Przeglądaczenie i ułożenie
w wierszach łacińskich i polskich hymnu Akafistowego N. Maryi P.
przez Ignacego Filipowicza. Без місяця і року друку [в Почаєві,
1794] 4°.

Після А. С. Петрушевича [Сводная галичско-русская лѣтопись съ 1772
до конца 1800 г. Часть II, Львів, 1889, стор. 351] появилася згадана брошура
в 1794 р., а після К. Естрайхера [Bibliografia Polska. Ogólnego zbioru tom XVI,
Краків, 1898, стор. 221] в 1793 р.

1795.

78. **ПОСЛАНІЄ** пастырское до дѣховенства и людѣ дїецезіи
Лвовской ѣ Перемыской. List pastoralny do duchowieństwa i ludu
Diecezji Lwowskiej i Przemyskiej. [Данъ въ Лвовѣ при Катедрѣ
нашей С. Великомѣченика Георгіа дна д. Янріла 1844. Петръ
Єпископъ]. W Lwowie, roku 1795. Drukiem Pillerowskim, 4°, стор.
33 непаг.

Текст посланія друкований по одній стороні в рускій язичі, а по другій
в польскім перекладі. Дата на польскім перекладі поставлена після григоріянського
календаря: „Dan w Lwowie . . . dnia 15 kwietnia 1795. Piotr Biskup“. — Передруко-
вано в Збірнику істор. філь. секції Наук. Тов ім Шевчеика, т. V, Львів, 1893,
стор. 70—81, лише руський текст.

79. **ЧИНЪ** молѣній во время Юбилея на мѣстѣхъ на сіе
впередѣлѣнныхъ. Без місяця і року друку [імовірно в 1795 р. у Львові],
ол. стор. 4 непаг.

1796.

80. **АНГЕЛОВИЧ** Андрій д-р. Positiones ex univer. iuris pru-
dentia . . . . Leopoli, 1796, 8°.

81. ANGELŁOWICZ Antoni z Bożey y Stolicy Apostolskiey Łaski Biskup Przemycki, Sanocki i Samborski, Iego C. K. Mości aktualny Konsyliarz . . . . Dan w Przemyслу dnia 22 Lutego 1796. *Без місця і року друку [1796], fol.*

Повідомляє духовенство, що цісар Франц II іменував його 11 липня 1795 перемиським єпископом і за згодою та з поручення Теодовія Ростоцького, митрополита всеї Руси, відбулось 14 лютого 1796 в львівській катедрі його посвящене й інституване на перемиського єпископа, а прибувши 21 лютого 1796 до Перемишля, обняв він управу своєї єпархії та поручає духовенству своє ім'я Антонія при всіх богослуженнях згадувати.

82. KAZANIA dwa miane w kościele WW. oo. Bernardynów a teraz razem y parochyalnym Lwowским w dzień uroczystego obchodzenia pamiątki Bł. Iana z Dukli to iest: 10 Lipca 1796 roku. Pierwsze W czasie Summy, którą iako corocznie zwykł z wszelkiemi uroczystościami w przytomności liczego ludu, pontyfikalnie celebrował IW. IMC. X. Piotr Bielanski Biskup Lwowski, Halicki i Kamieniecki, Iego C. K. Mci Aktualny Stanow Tayny Konsyliarz przez X. Michała Mogelnickiego Parocha ruskiego Zniesienskiego. Drugie W czasie Nieszporów od Tegoż IW. i Nayprzewielebniejszego Pasterza z Processyą i Supplikacyami odprawianych, przez X. Michała Kierzewskiego Parocha ruskiego Grodeckiego. W Lwowie, drukiem Pillerowskim [1796], 8°, стор. 48.

Примірник в бібліотеці „Народного Дому“ у Львові.

83. ПРОСКОМИДІА литѣргіамъ. *Без місця і року друку [у Львові, в рр. 1790—1796] на двох відкритих аркушах.*

84. РАДКЕВИЧ Арсеній. Positiones ex disciplinis theologicis. Leopoli, 1796, 8°.

85. ЧИНЪ поставленіа Єпископа Превѣщеннымъ Єгѡ мѣтію Гдѣномъ Петромъ Біеланскимъ Єпп. Лвовскимъ, Галіцкімъ ѡ Каменецкімъ Єгѡ Імп. кралеvскаго и Яп. Вел. дѣйств. тайн. Станшкѡ Советникомъ, вдовствѡющіа єпархїи Перемьскіа, Самб. ѡ Санокіа Генералнымъ Ядмѣнкѣстр. властію митрополиталною делегованымъ сватителемъ ѡ Преосв. Ихъ мѣтѡ Господинами Іаковомъ Тѣмановичомъ лѣппомъ Арменскимъ Лвовскимъ ѡ Порфѣріемъ Єкаревкомъ Важинскимъ Єппомъ Хелмскимъ ѡ Белзскимъ сръкополагателми оупотребленъ въ посвященїи Превѣсв. Єгѡ мѣти Антонїа Ангеловича Єппа Перемьскаго, Самб. ѡ Сан. въ церкви столечной сѣагѡ великомѣч. Гевргїа Лвовской мѣа Февр. дня ҃ рока Божїа ҃аѣчѣс вѣгопоспѣшнѡ совершенномъ. *Без місця і року друку [1796], fol. стор. 8 непаг.*

1797.

86. СКОРОДИНСЬКИЙ Николай д-р. Rede, welche an die löbliche Munizipalität der kais. kön. Hauptstadt Lemberg, von der feyerlich durch Seine Excellenz den Herrn Peter Bielański, Lemberger, Haliczzer und Kamienicer Bischof Rit. Graec. u. Sr. kais. königl. Majestät wirklichen geheimen Rath in Lemberg am 17 Jänner 1797 vorgenommenen Einweihung ihrer Fahnen von dem Hoch Wohlgebornen Herrn Nicolaus Skorodynski Vicarius in Spiritualibus General-Official der Lemberger gr. kath. Dioecesis. und sacrae Theologiae Doctor gehalten worden. Lemberg [1797], 4°, стор. 4 непаг.

Згадана бесіда появилася друком по польськи під заг.: „Głos do przezasney municypalności miasta Lwowa . . .“ [Львів, 1797, 4°], а німецька має бути перекладом з польської, зладженим тодішнім кустосом університетської бібліотеки, Мартином Куральтом.

1798.

87. ANGELŁOWICZ Antoni z Bożey y Stolicy Apostolskiey Łaski Biskup Przemycki, Samborski i Sanocki, Jego Ces. król. Mości aktualny Konsyliarz . . . Dan w Lwowie 5 Czerwca 1798. *Без місця і року друку [1798], fol.*

Повідомляє духовенство львівської єпархії про смерть львівського єп. Петра Білянського і поручає душу покійного владики молитвам духовенства і вірних. Заравом подає до відомости, що на основі візвання краевого правительства з дня 1 червня 1798 обіймає адміністрацію опорожненої львівської єпархії і устанавляє своїм намісником і офіціалом у львівській консисторії **Николая Скородинського**.

88. IASŃNIE Wielmożny y Nayprzewielebniejszy Imć Xiądz Piotr Bielanski Biskup Lwowski, Halicki, Kamieniecki, Obrządku Rusko-Katolickiego, Jego Cesarsko Krolewskiey Apostolskiey Mości Aktualny Tayny Nadworny Stanów Konsyliarz, lat 62 mający, opatrzonzy SS. Sakramentami, dnia 29 Maja r. b. [1798] o godzinie piątey zrana doczesne zakąłczył życie. Exportacya Jego ciała dnia 1-go Czerwca o godzinie 6-tey po południu do tuteyszey Katedry Ruskiey Świętego Jerzego Męczennika, a Pogrzeb dnia 2-go tegoż Miesiąca Czerwca odprawiony będzie, na który całe tuteysze Publikum zaprasza się. *Без фірми і року друку [1798], 4°.*

Посмертна картка з трома побіч себе уміщеними хрестами в горі.

89. ЛОТОЦЬКИЙ Михайло. Wiersz z powinszowaniem imienin IW. Nayprzewieleb. IX. Mikołaiowi Skorodyńskiemu mianowanemu Biskupowi Lwowskiemu Halickiemu i Kamienieckiemu . . . . przez X. Michała Łotockiego imieniem Alumnów domu Prezbiteralnego dnia 17 Grudnia 1798. W Lwowie. Drukiem Pillerowskim [1798], 4°, стор. 4 непаг.

90. МАРЕВИЧ Вінкентій. Co iest wielkość czyli wiersz z powodu nominacyi na biskupstwo ruskie Lwowskie; z powodu oktawy imienin IWIMci Xiędza Mikołaiia Skorodyńskiego dotąd officyała dyecezyi ruskiej Lwowskiej przez Wincentego Marewicza we Lwowie R. 1798 miesiąca Grudnia 24. *Без місця і року друку [1798]*, 4°, стор. 4 непаг.

1799.

91. БАЗИЛОВИЧ Іоаникий. Brevis notitia foundationis Theodori Koriathovits, olim ducis de Munkacs, pro religiosis Ruthenis Ordinis Sancti Basilii Magni, in Monte Csernek ad Munkacs, Anno MCCCCLX factae. Exhibens seriem episcoporum graeco-catholicorum Munkacsien-sium, cum praecipuis eorundem aliorumque Illustrium Virorum Gestis, è variis Diplomatribus, Decretisque Regiis ac alliis Documentis authenticis potissimum concinnatam. Pars prima. Authore R. P. Ioannicio Basilovits, Ordinis Sancti Basilii Magni in vener. Monasterio de Monte Csernek ad Munkacs Proto-hegumeno. Cassoviae. Ex Typographia Elbingeriana, 1799, 4°, стор. 14 непаг. + 104.

92. БАЗИЛОВИЧ Іоаникий. Brevis notitia foundationis Theodori Koriathovits . . . . Pars secunda . . . . Cassoviae . . . . 1799, 4°, стор. 207+1.

93. БАЗИЛОВИЧ Іоаникий. Brevis notitia foundationis Theodori Koriathovits . . . . Pars III . . . . Cassoviae . . . . 1799, 4°, стор. 139+19 непаг.

Примірники в бібліотеці „Народного Дому“ і в Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові.

94. БУКВЯРЬ ꙗзыка Руского съ прочимъ ꙗководїемъ, начинающимъ оучити. Бѣдинъ, 1799, 8°.

95. IDYLION ad Illustrissimum ac Reverendissimum Dominum Nicolaum Skorodynski episcopum rit. graeco-cath. Leopopolitanum Anno MDCCCLXXXIX die XXXI mensis Martii solemniter inauguratum. Cum versione Germania. Leopoli. Typis Pillerianis [1799], 4°, карток 12.

Сей „Idyllion“ появил ся також без німецького перекладу [4^о, карток 6]. Німецький переклад зладив кустос унів. бібліотеки Март-Кураля т. — Примірки в бібліотеці „Народного Дому“ у Львові і у дра Ів. Франка.

96. ПЕТРУШЕВИЧ Стефан. Głos ludu Ruskiego w dzień poświęcenia na biskupstwo grecko-katolickie Lwowskie JW. JMci X. Mikołaja Skorodyńskiego, przez Stefana Pietruszewicza, Alumna grecko-katolickiego generalnego Seminarium. We Lwowie. Drukiem G. W. Wichmana, 1799, 4^о.

Юр. Сам. Бандтке [Historia drukarni w Królestwie Polskiem i Wielkiem Xięstwie Litewskiem, том I, Краків, 1826, стор. 422] мильно подає автора, називаючи його Stefan Pietraszkiewicz.

1800.

97. КУКОЛЬНИК Василь. Zbiór prawideł ekonomicznych podług starożytney i teraznieyszey Ekonomiki autorów dla uczącej się młodzieży ułożony. Część I. Rolnictwo. Zamość, 1800, 8^о, стор. 12+138.

98. КУКОЛЬНИК Василь. Zbiór prawideł . . . . Część II. Ogrodnictwo. Zamość, 1800, 8^о.

99. ФИЛИПОВИЧ Ігнатій д-р. Kazanie o godności, obowiązkach i potrzebie Kapłanow z okoliczności powtornych Prymicyi pewnego kapłana miane w Brodach przez IX. Ignacego Filipowicza Z. S. B. W. Filozofii i S. Teologii Doktora Roku P. 1798 dnia 30 Listopada. W Lwowie. Drukiem Pillerowskim, 1800, 8^о, стор. 51.

Примірки в бібліотеці „Народного Дому“ у Львові.

ПОКАЗЧИК

імен авторів і публікацій.

[Перші числа [в клямрах] вказують рік видання, а другі біжуче число хронологічного реєстру].

АКАФИСТ див. **Филипович Ігнатій д-р.**

Ангелович Андрій д-р. Positiones ex univ. iuris prudentia [1796], 80.

— див. Tentamen.

Ангелович Антоній д-р. [*1756 — † 1814]. Пастирські послання [1796, 1798], 81, 87.

— див. 1) **Лодий П.** [Ономастикон]; 2) Чин поставлення єпископа.

Ангелович Симеон. Ex matheos univ. arithmeticae tentamen [1784], 32.

АПОСТОЛЬ [1772], 1.

Базилович Іоаникий [*1742 — † 1821]. Brevis notitia fundationis Th. Koriathovits [1799], 91, 92, 93.

Балинский Антоній див. Tentamen.

Баумайстер Христіян [в перекладі] див. **Лодий П.**

Березовський Павло див. Tentamen.

Білецький Андрій. Positiones ex. univ. discipl. theologicis [1789], 47.

Білянський Петро [* 1796 — † 1798]. Пастирські посла-

нія [1780 — 1783, 1785, 1788—1790, 1793, 1795], 12, 13, 14, 18, 19, 20, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 36, 37, 44, 46, 51, 71, 78.

Білянський Петро див. 1) **Ангелович Ант. д-р.** [Пастирське послання з 1798 р.]; 2) *Iaśnie Wielmożny*; 3) *Opisanie publicznego święcenia wody*; 4) **Филипович Ігнат. д-р.** [Bytność X. P. Bielańskiego]; 5) Чин поставлення єпископа.

БОГОСЛОВІЄ див. **Скородинський Ник. д-р.**

БУКВАРЬ руского языка [1799], 94.

— языка славенскаго чтенія [1790], 52.

ВОЛОДКЕВИЧ Фел. Фил. митр. див. **Шептицький Лев** [Пастирське послання з 1778 р.].

Гіфтіціц Франц [в перекладі] див. **Скородинський Ник. д-р.**

GRATULATIO ad Ill. Max. Ryllo episc. [1792], 67.

Гриневецький Модест д-р. [* 1758 — † 1823]. Assertiones philosophicae physicae [1781], 21.

Данненмайер Матвій д-р. [в перекладі] див. **Захаріясевич Теодор.**

ЕВХОЛОГІОНЪ или **требникъ** [1780], 15.

ЖИТІЄ св. о. **Николая** [1791], 61.

Захаріясевич Теодор. Матеіа Данненмаура . . . . Наставленія Історіи Церковныя [1790], 53, 54.

ЗБОРНИКЪ или . . . . потребныхъ моленій **собраніє** [1794], 75, 76.
— див. **Соборникъ.**

JAŚNIE Wielmożny . . . Piotr Bielański [1798], 88.

IDYLION ad Illustr. Nic. Skorodyński [1799], 92.

ІСТОРИЯ див. 1) **Базилевич Іоан.**; 2) **Захаріясевич Теод.**

KAZANIA dwa w kościele oo. Bernardynów [1796], 82.

КАТАВАСІЯ безъ нотъ [1793], 72.

КАТЕХИЗМЪ великій [1788], 43.

Кержевський Михайло. Kazanie w kościele oo. Bernardynów [1796], 82.

Кукольник Василь [*1767 — †1821]. Zbiór prawideł ekonomicznych. Rolnictwo [1800], 97.

— **Огородничество** [1800], 98.

— **Треść науки rolniczey** [1791], 62.

Куральт Март. Idylion [1799], 95.

— **Rede** [1797], 86.

Левицкий Михайло див. **Тептамен.**

ЛЕИТУРГІКОНЪ сієсть **служебникъ** [1780], 16.

Лодий Петро [*17? — †1829]. Ономастиконъ . . . . **Ант. Ангеловичу** [1791], 63.

— Ономастиконъ . . . . **Ник. Скородинскому** [1790], 50.

— **Христіана Баумейстера** . . . . **любомудріє** [1790], 56.

Лотоцкий Михайло. Wiersz . . . Mik. Skorodyńskiemu [1798], 89.

Маревич Вінкентій. Wiersz z powodu nominacyi . . . Mik. Skorodyńskiego [1798], 90.

МАРТУРОЛОГІОНЪ див. **Рилло Макс.**

МИЛОСТИВОЕ лѣто или **моленій собраніє** [1776], 5.

Могильницький Михайло. Kazanie w kościele oo. Bernardynów [1796], 82.

МЫ ІОСИФЪ II [1784], 33.

NOS Leopoldus II [1790], 57.

OBOWIĄZKI parochów [1781], 21.

ОБЩИХЪ и **естественныхъ** **поученій христіанскаго богочестія** [1786], 39.

ОДИ див. 1) **Gratulatio**; 2) **Idylion**; 3) **Лодий П.**; 4) **Лотоцький М.**; 5) **Маревич В.**; 6) **Петрушевич Ст.**; 7) **Praefatio**; 8) **Шайдович Ів.**

OPISANIE publicznego święcenia wody . . . . przez P. Bielańskiego [1789], 48.

Петрушевич Стефан [*1772 — †1860]. Głos ludu ruskiego w dzień poświęcenia na biskupstwo Mik. Skorodyńskiego [1799], 96.

POSITIONES див. 1) **Ангелович Андрій**; 2) **Білецький Андрій**; 3) **Радкевич Арсеній.**

ПОСЛАНІЯ пастирські див. 1) Ангелович Ант.; 2) Білянський П.; 3) Шептицький Л.
PRAEFATIO ad Ill. Max Ryllo episc. [1792], 68.

ПРИМОВИЧ Михайло див. Білянський П. [пастирське посланіє з 1783].

ПРОПОВІДИ див. 1) Кержевський М.; 2) Могильницький М.; 3) Скородинський Ник. д-р.; 4) Филипович Ігн. д-р.

ПРОСКОМИДІЯ литургіямъ [1796], 83.

ПСАЛТИРЬ [1791], 66.

Радкевич Арсеній [* 1759 — † 1821]. Positiones ex disc. theologicis [1796], 84.

REGII Seminarii gr. cath. Viennae ad S. Barbaram [1774], 3.

RITUS et ceremoniae [1781], 23.

Рилло Максиміліян [* 17? — † 1793]. Мартірологіон [1793], 73.

— Надана устава братського [1779], 9.

— див. 1) Білянський П. [Пастирське посланіє з 1793 р.]; 2) Gratulatio; 3) Praefatio; 4) Спонрінг Юл.

СЕМІНАРІЯ духовна див. 1) Regii Seminarii; 2) Скородинський Ник. д-р.

Склепкевич Симеон див. Tentamen.

Скородинський Николай д-р. [* 1757 — † 1805]. Głos do municypalności miasta Lwowa [1797], 86.

— Kazanie w nowoprzekształconey cerkwi ruskiego seminarium [1787], 42.

— Kazanie na uroczystość zaśnięcia N. Maryi P. [1785], 38.

Скородинський Николай д-р. Osnowa uczenia teologii pastoralney Fr. Giftschütza [1787], 40, 41.

— Rede an die Munizipalität der Hauptstadt Lemberg [1797], 86.

— див. 1) Idylion; 2) Лодий П. [Ономастіконъ]; 3) Лотоцький М.; 4) Маревич В.; 5) Петрушевич Ст.

СЛУЖБА за царя и люди [1775], 4.

СЛУЖЕБНИКЪ [1780], 16.

СОБОРНИКЪ [1784, 1790, 1793], 34, 58, 59, 74.

— див. Зборникъ.

Спонрінг Юліян. Oratio Panegyrica Ill. Max. Ryllo episc. [1792], 69.

TENTAMEN ex physica quod die . . . subiverunt Andreas Angellowicz . . . Antonius Baliński . . . Paulus Berezowski [1784], 35

— ex praelectionibus linguae sanctae . . . Mich. Lewicki . . . Sim. Sklepkiwicz [1783], 31.

ТРЕБНИКЪ [1780], 15.

УСТАВЪ братскій [1779, 1780], 10, 17.

— див. 1) Рилло Макс.; 2) Шептицький Атан.

USTAWY dyesezalne [1789], 49.

УЧЕБНИКИ див. 1) Буквар; 2) Захарієвич Т.; 3) Катехизм; 4) Лодий П.; 5) Общихъ и естественныхъ поученій; 6) Скородинський Ник. д-р.

ФІЛЛОСОФІЯ див. Лодий П. Филипович Ігнатій д-р. Bytność Piotra Bielańskiego w dzień S. Onufrego głoszona [1791], 64.

Филипович Ігнатий д-р.

W dzień Bł. Iana z Dukli
w kościele Bernardynów ka-
zanie [1788], 45.

— In laudem div. Gregorii
Nazianzeni ecclesiae doctoris
oratio dicta in basilica
[1789], 50.

— Kazanie na uroczystość Wnie-
bowzięcia N. Maryi [1781],
24.

— Kazanie o godności, obo-
wiązkach i potrzebie kapła-
nów [1800], 99.

— Przetłumaczenie i ułożenie
w wierszach łacińskich i pol-
skich hymnu akafistowego
N. Maryi P. [1794], 77.

ЧАСОСЛОВЪ [1791], 65.

— малый [1790], 60.

ЧИНЪ моленій во время юви-
лея [1795], 79.

— поставленія епископа . . . .
Ант. Ангеловича [1896] 85.

— поставленія епископа . . . .
Петра Білянського [1781],
23.

Шайдович Іван. День рожде-
нія Вас. Матковського [1792],
70.

Шептицький Атаназій [*17? —
† 1779]. Созваніє на соборъ
въ Валяву [1779], 11.

— Уставы братскіи [1779], 10.

Шептицький Лев [* 1714 —
† 1779]. Пастирські посланія
[1773, 1776—1778], 2, 6,
7, 8.